

Коммерческий банк
КЫРГЫЗСТАН

2016

16

ЖЫЛДЫК БАЯНДАМА
ГОДОВОЙ ОТЧЕТ
ANNUAL REPORT

Мазмуну

Башкаруу төрагасынын кайрылуусу	5
Банктын Башкаруусу жана Директорлор кеңеши	6
Банк тууралуу маалымат	7
Кардарлар менен иштөө жана тейлөө сапаты	8
Финансы көрсөткүчтөрү	9
Активдер	9
Пассивдер	10
Банктын өнүгүүсү тууралуу	12
Банк карталары	12
Аралыктык банктык тейлөө	15
Насыялоо	16
Коопсуздук	21
IT коопсуздук	21
Терроризмди каржылоого жана кылмыштуу жол менен алынган кирешелерди мыйзамдаштырууга (изин жашырууга) каршы туруу....	21
Корреспонденттик мамилелер	22
Чет өлкөлүк валюта менен операциялар	23
Акча которуулары	24
Адам ресурстары	25
Финансылык отчёттуулук жана аудитордун корутундусу	27

**ЭЛКӨНҮН
БАРДЫК
АЙМАКТАРЫН
КАМТУУ!
100ДӨН АШУУН
ФИЛИАЛ
ЖАНА АМАНАТ
КАССАЛАРЫ!**

100ДЕН АШУУН

ФИ

ЖАҢА
АНАГАТ

КАССАЛАРЫ!

**ЧҮЙ
ОБЛУСУ
13 ФИЛИАЛ**
17 АМАНАТ КАССАСЫ
3322 МЛН СОМГО НАСЫЯ БЕРИЛДИ
6965 ДЕПОЗИТТИК БАЗА МЛН СОМДУ ТҮЗӨТ

**ЖАЛАЛ-АБАД
ОБЛУСУ
7 ФИЛИАЛ**
8 АМАНАТ КАССАСЫ
772 МЛН СОМГО НАСЫЯ БЕРИЛДИ
663 ДЕПОЗИТТИК БАЗА МЛН СОМДУ ТҮЗӨТ

**БАТКЕН НАРЫН ТАЛАС
ОБЛУСУ ОБЛУСУ ОБЛУСУ**
2 ФИЛИАЛ **3 ФИЛИАЛ** **1 ФИЛИАЛ**
5 АМАНАТ КАССАСЫ **1 АМАНАТ КАССАСЫ** **2 АМАНАТ КАССАСЫ**
184 МЛН СОМГО НАСЫЯ БЕРИЛДИ **108 МЛН СОМГО НАСЫЯ БЕРИЛДИ** **133 МЛН СОМГО НАСЫЯ БЕРИЛДИ**
158 ДЕПОЗИТТИК БАЗА МЛН СОМДУ ТҮЗӨТ **81 ДЕПОЗИТТИК БАЗА МЛН СОМДУ ТҮЗӨТ** **75 ДЕПОЗИТТИК БАЗА МЛН СОМДУ ТҮЗӨТ**

**ОШ
ОБЛУСУ
6 ФИЛИАЛ**

16 АМАНАТ КАССАСЫ
877 МЛН СОМГО НАСЫЯ БЕРИЛДИ
877 ДЕПОЗИТТИК БАЗА МЛН СОМДУ ТҮЗӨТ

Башкаруу төрагасынын кайрылуусу

**Урматтуу кардарлар жана
өнөктөштөр! Кадырлуу
достор!**

Сиздин назарыңызга 2016-жыл үчүн биздин Банктын иши тууралуу жылдык отчеттүү сунуштайбыз.

Өткөн жылы дүйнөлүк финансы рыногунда глобалдык өзгөрүүлөр болуп, алар баарына, анын ичинде бизге да таасирин тиігизди. Бул мезгил женил болбогонуна карабастан биз Банктын техникалык платформасын жаңылоонун жана өркүндөтүүнүн үстүнөн максаттуу түрдө иш алып барып, банк рыногундагы жаңы технологияларга басым жасап келдик.

Биз интернет жана мобилдик банк технологияларын өркүндөтүүнү улантып, аралыктык банктык тейлөө каналдарын өнүктүрүүгө өзгөчө көңүл бурдук.

Маалыматтык коопсуздук, анын ичинде ISO эл аралык стандарттары боюнча маалымат коопсуздугунун сапат менеджментинин системасынын алкагында да маалыматтык коопсуздукту жогорулаттуу маселелерине олуттуу көңүл бурулду.

Насыялоо мурдагыдай эле биздин ишибиздин негизги багыттарынын бири бойдон кала берүүдө. Өткөн жылы банк чекене насыялоо ишин өнүктүрүүнү улантып, өлкөнүн түрдүү аймактарында көптөгөн жеке ишкерлердин долбоорлорун ийгиликтүү каржылады. Эл аралык финансды уюмдары менен биргеликте биз айыл чарбасын каржылоо жаатында ийгиликтүү кызметтешүүнү уланта алдык.

Ошондой эле айыл чарба өндүрүүчүлөрүнө финанссылык колдоо көрсөтүү боюнча мамлекеттик программаларга катышуубуз уланып жатканын да белгилебей кетсек болбойт.

2016-жылы чакан жана орто ишкерчилик субъекттерине жардам көрсөтүү максатында "Кепилдик фонд" ААК менен бир катар маанилүү макулдашууларга кол коюлган. Фонд ишкерлерге зарыл суммадагы насыя алуу үчүн Банк алдында кошумча күрөөнү камсыздоо түрүндө жардам берип келет. Биз чакан жана орто бизнести каржылоого насыя линиясын берүүнүн алкагында Орус-Кыргыз Өнүктүрүү фонду менен кызматташа баштадык. Ошондой эле биз "Мамлекеттик ипотекалык компания" ААК менен ийгиликтүү кызматташаып келатабыз. Биргелешкен иштин алкагында 0,5 млрд сомдан ашык суммага ипотекалык насыя берилди.

Сөз сонунда техникалык жаңылоо, туруктуу өнүгүүнү жана ишенимдүүлүкү, маалымат коопсуздугун камсыздоо жана албетте кардарларбызызды тейлөөнүн сапатын жогорулаттуу жаатында тандап алган багыттар сөзсүз түрдө биздин артыкчылыгыбыз, миссиябыз жана баалуулуктарыбыз бойдан сакталып кала берерин белгилегим келет!

**Урматым менен,
Башкаруу төрагасы
Илебаев Н.Э.**

Жетекчилик

Директорлор кеңеши:

Директорлор кеңешинин төрагасы

Тұмәнбаев Бактыбек Асаналиевич

Директорлор кеңешинин төрагасынын орун басары

Мырзабаев Жаныбек Сагадылдаевич

Директорлор кеңешинин мүчөсү

Омурзакова Гульзара Макешовна

Директорлор кеңешинин мүчөсү

Карпович Станислав Евгеньевич

Директорлор кеңешинин мүчөсү

Нифадьев Владимир Иванович

Банктын башкаруусу:

Башкаруу төрагасы

Илебаев Нурдин Эмильевич

Башкаруу төрагасынын орун басары

Сагындыков Жарқынбек Жумабаевич

Башкаруу төрагасынын орун басары

Джилкичиева Елена Джусуповна

Башкаруу төрагасынын орун басары

Гриццова Аминат Владимировна

Башкаруу мүчөсү / башкы бухгалтер

Дженбаева Эльмира Толоновна

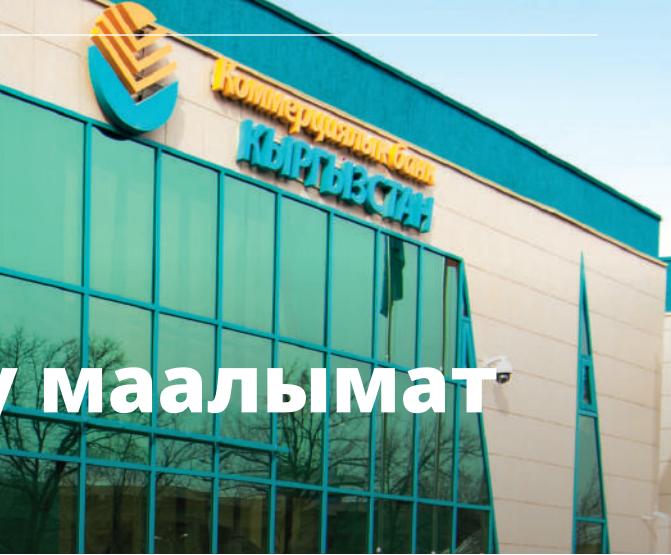
Банк тууралуу маалымат

“Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК өз тарыхын 1988-жылдын 1-январынан тарта СССР Туракжайсоцбанттын Кирконторасы катары баштаган. Анын негизинде 1990-жылдын 6-ноябрьнда КР Юстиция министрлигинде “КЫРГЫЗСТАН” ААК катары катталган. Банк түзүлгөн. 2005-жылы Банк “Кыргызстан АКБ” ААК болуп кайра түзүлгөн. Ал эми 2006-жылдын 20-ноябрьнан тарта Банк азыркы – “Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК деген атальшта иш жүргүзүп келатат.

Бул жылдар аралыгында биз өзүбүздү Кыргыз Республикасындагы эң стабилдүү жана финанссылык жактан түрүктуу банктардын бири катары көрсөтө алдык. “Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК биздин өлкөдө түзүлгөн алгачкы коммерциялык банктардын бири болуп эсептелет. Ар кандай тышкы жагдайларга караастан бул мэгил аралыгында банк ар бир жолу республиканын да, анын тышында да финансы рыно-гунда иш алып баруунун узак мөөнөттүү тажрыйбасына ээ болгон, улуттук капиталы бар биринчи жеке банк статусун тастыктоо менен ийгиликтүү иш жүргүзүп келатат.

Банктын 35 филиалдан, 54 аманат кассасынан жана 16 көчмө кассасынан турган кеңири филиалдык тармагы бар жана ал дээрлик бүт республиканы камтыйт. Бул болсо бизге өлкөнүн булуң-бурчунда сапаттуу тейлөөнү камсыздоого жол берет.

Банк Visa, MasterCard, Золотая Корона өндүү эл аралык карталарын жана Элкарт улуттук төлөм системасынын картасын тейлейт. Ушул тапта Банк кеңири эквайринг тармагына ээ – республика боюнча 4 төлөм системасын тейлөгөн 177 банкомат, миңден ашуун POS терминал бар.

Банк өз регионунда биринчилерден болуп Visa PayWave жана MasterCard PayPass байланышсыз карталарынын эмиссиясын жана эквайрингин ишке берди. 2016-жылдын соңуна карата эмитацияланган банк карталарынын жалпы саны 395 миңден ашты.

2016-жылы Банк толугу менен Visa чип карталарын чыгарууга еттү. Муну менен биздин Банктын карталары мурдагыдан да жакшы корголуп, картаны колдонуу мөөнөтү төрт жылга чейин көбөйдү. Ошондой эле 3D Secure Verified by Visa кызмат көрсөтүүсү ишке ашырылды. Бул болсо кардарды кошумча идентификациялоонун эсебинен интернет тармагында сатып алууларды коопсуз жүргүзүүнү камсыздоодо.

2015-жылдын июнь айында эле “Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК, “Банктар аралык процеслинг борбору” ЖАК жана КР Улуттук банкы ортосунда долбоор ишке кирди. Бул долбоордун алкагында Банктын Түйүнүнө кошулган элдеттеги түзүлмөлөрдө Элкарт төлөм карталары менен эсеп жүргүзүүнүн улуттук системасынын карталарын кабыл алуу жана тейлөө үчүн Түйүн менен Бирдиктүү Банктар аралык процеслинг борбору – Аппараттык-программалык комплекс байланышы уюштурулду. 2016-жылдын 1-кварталында Банк “Элкат” улуттук төлөм системасы менен ийгиликтүү интеграцияланып, Банктын терминалдык тармагында төлөм карталарын тейлөөнү, ошондой эле эмиссияны баштады.

“Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК мамлекеттик органдардын жана Эл аралык Өнүгүү ассоциациясы, Дүйнөлүк банк, ИФБ, KfW өндүү эл аралык финансы институттарынын татыктуу баасын алып келатат.

Биздин банк төмөнкүдөй уюмдарга мүчө:

- «Кыргызстандын Банктар Союзу»;
- «AmCham» (Америкалык соода палатасы);
- «Депозиттерди коргоо боюнча агенттик»

Эл аралык мейкиндикте иш алып барган кардарлардын соода жүгүрттүүсүн тейлөө үчүн Банк Европанын, Азиянын жана КМШнын банктары менен корреспонденттик мамилелерди түздү.

Өнүгүүнү пландан жатып, биз кардарларбызыздын убактысын үнөмдөөгө шарт түзгөн заманбап технологиялык чечимдерди иштеп чыгып, аларды жайылтып келебиз. Муну менен сунуштарыбызды дайыма кардарларбызыздын күтүүлөрүнө шайкеш келтириүгө умтулабыз.

Кардарлар менен иштөө жана тейлөө сапаты

Банктын дээрлик 30 жылдык ишинде биз ар бир кардардын жана өнөктөштүн жеке керектөөлөрүн мүмкүн болушунча көбүрөөк эсепке алууга аракет жасап келебиз. Биздин Банк достукка негизделген жана өз ара пайдалуу кызматташтык, кирешенин өсүшү үчүн шарт түзүп, өз кардарларына баа менен сапаттын мыкты айкалыштыгын сунуштоо менен узак мөөнөттүү мамилелерди түзүүгө өзгөчө көңүл бурат. Балким ушундан улам биздин көптөгөн кардарларыбыз жакши жана ишенимдүү досторубузга айланды.

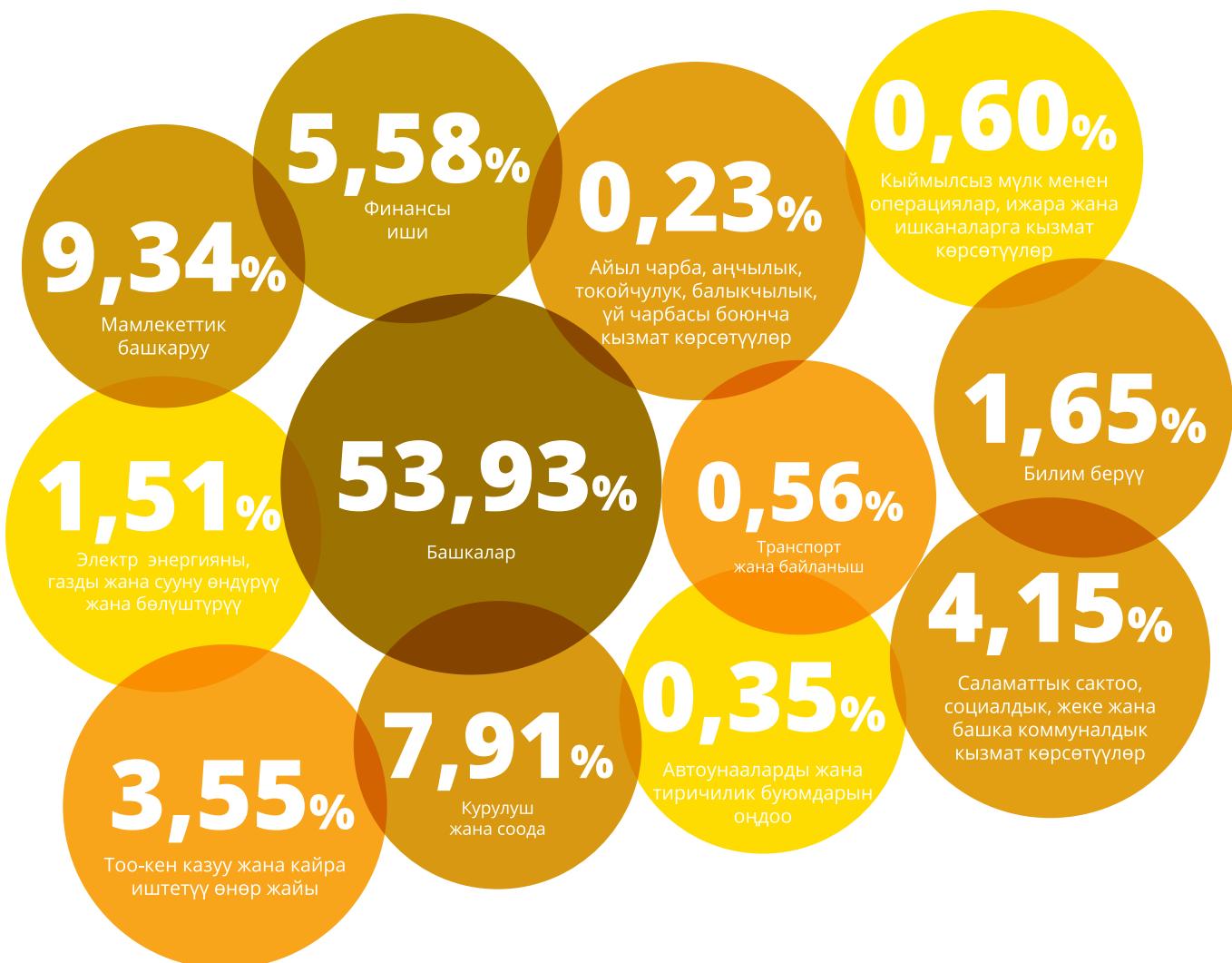
Бүгүнкү күндө банктардын өнүм жана тариф боюнча сунуштары дээрлик бирдей – тейлөө сапаты кардарлардын лоялдуулугун аныктоочу фактор болуп эсептелет. Дал ошондуктан 2016-жылы тейлөөнүн деңгээлин жогорулатууга өзгөчө көңүл бурулду.

Кардарлар менен мамилелердин негизинде биз ишеним, сапат, ынгайлуулук жана эң негизгиси ишенимдүүлүк өндүү принциптерди карманабыз.

Банк кардарлар менен үзүлтүксүз байланышта болуу үчүн бир топ ыкмаларды колдонот. Бул максатта байланыш борборлору түзүлүп, сайтта кайра байланыш иштейт, социалдык тармактарда Банктын өз аянтчалары бар, заманбап мессендежерлер колдонулат. Булардын бардыгы Банкка өз тейлөөсүн дайыма өркүндөтүүгө жардам берип келатат.

2016-жылы Банк кардарлар базасын бекемдегендөн тышкary, өзүнө жаңы кардарларды да тарта алды. Биздин кардарларыбыз өз ишин экономиканын түрдүү сегменттеринде жүргүзүп келет.

Экономиканын тармактары боюнча кардарлар базасы

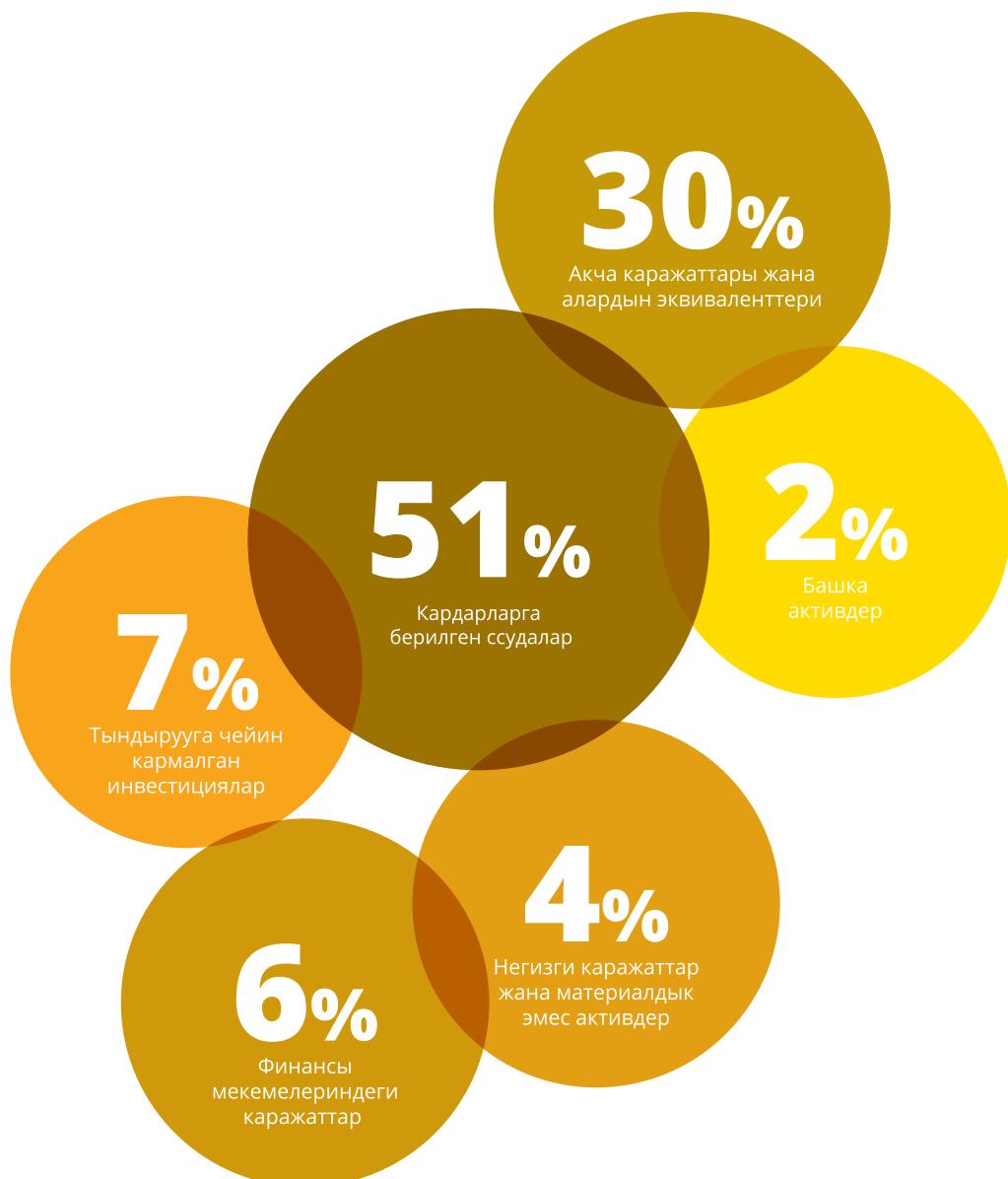
Финансы көрсөткүчтөрү

Активдер

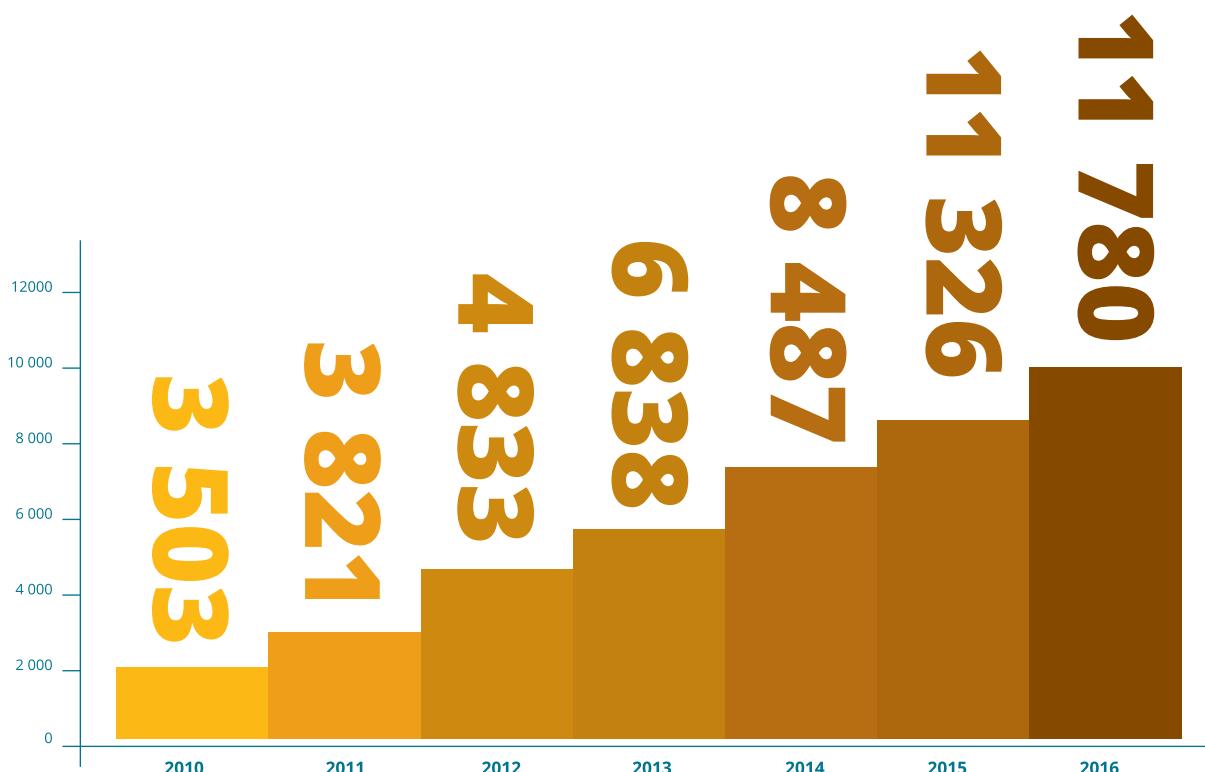
"Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН" ААКтын финанссылык көрсөткүчтөрүнүн динамикасы таңдалып алынган позициялардын, иштелип чыккан өнүктүрүү стратегиялардын туура болгонун ырастап турат. Бул болсо анын стабилдүүлүгүн, туруктуулугун жана адекваттуу кирешелүлүгүн кепилдөөдө.

2016-жылдын соңунда банктын активдеринин көлемү 11 780 млн сомго жетти.

Активдердин структурасы

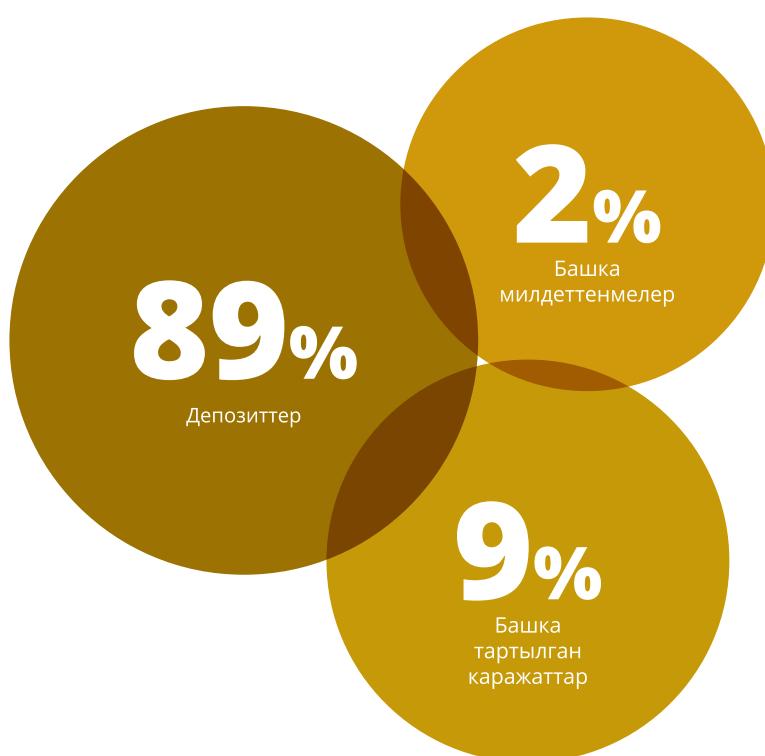

Активдердеги өзгөрүү динамикасы (млн сом менен)

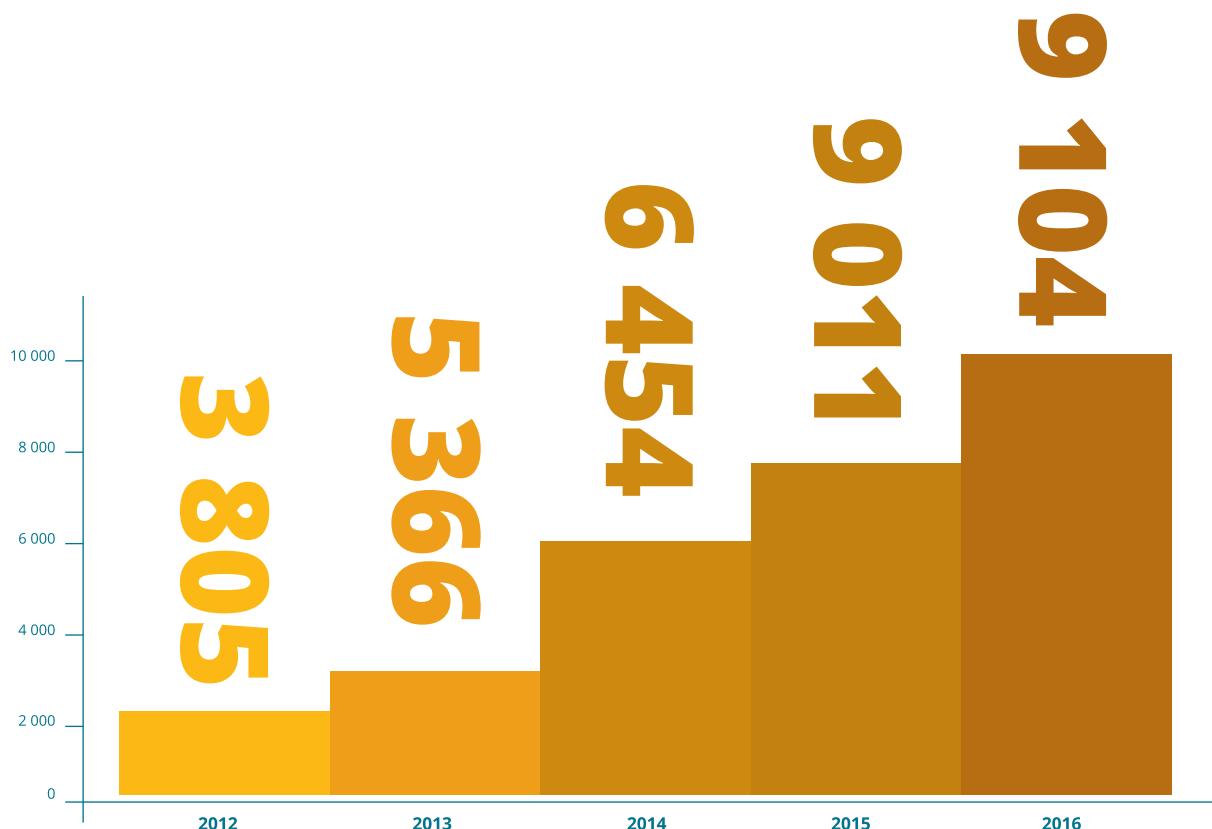

Пассивдер

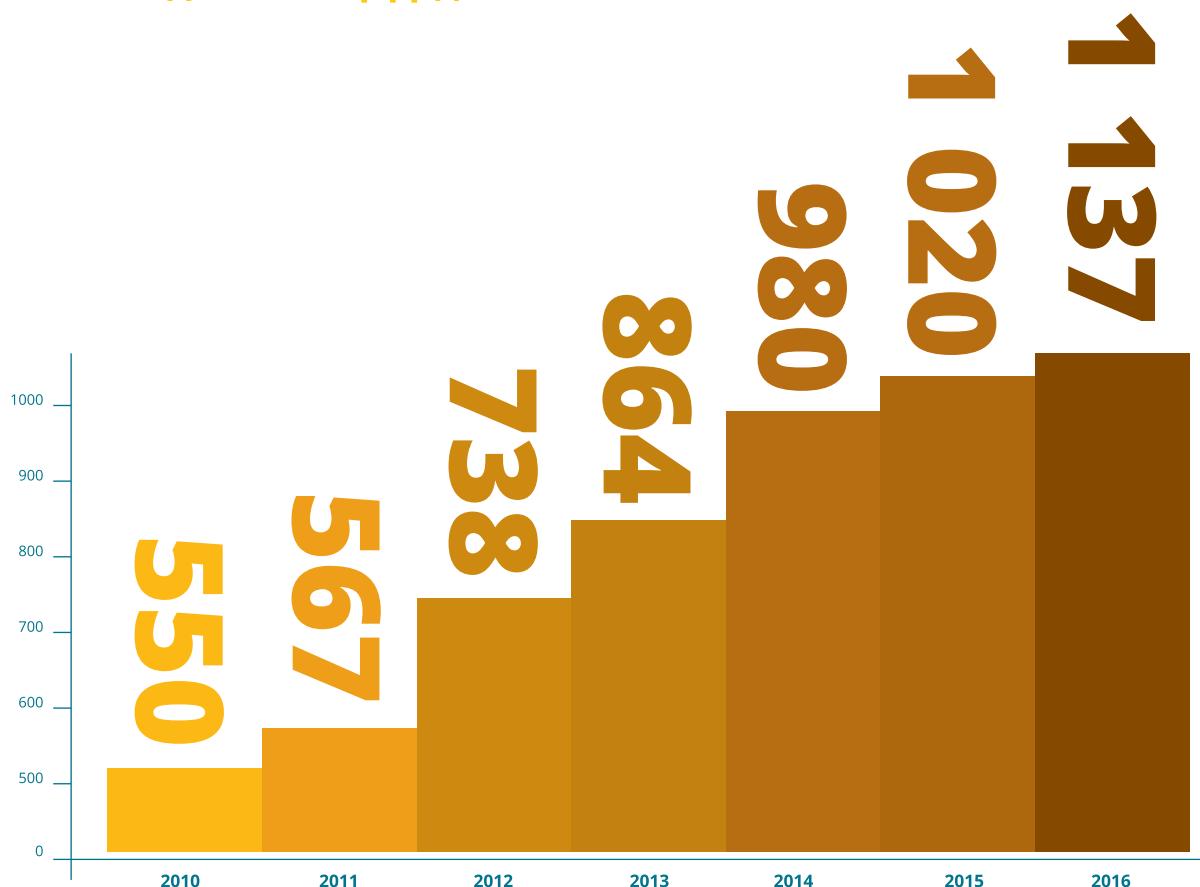
Керектөөчүлөрдүн бардык топторунун талаптарын канааттандырган депозиттердин көнүри өнүмдүк сыйгычы пассивдердин көлөмүн ийгиликтүү арттырууга жол ачууда. Алардын ичинен эң көп бөлүктүү кардарлардын каражаты, б. а., депозиттер түзөт.

Депозиттик портфель (млн сом менен)

Капиталдагы өзгөрүү динамикасы (млн сом)

Банктын өнүгүүсү туралуу

Банк карталары

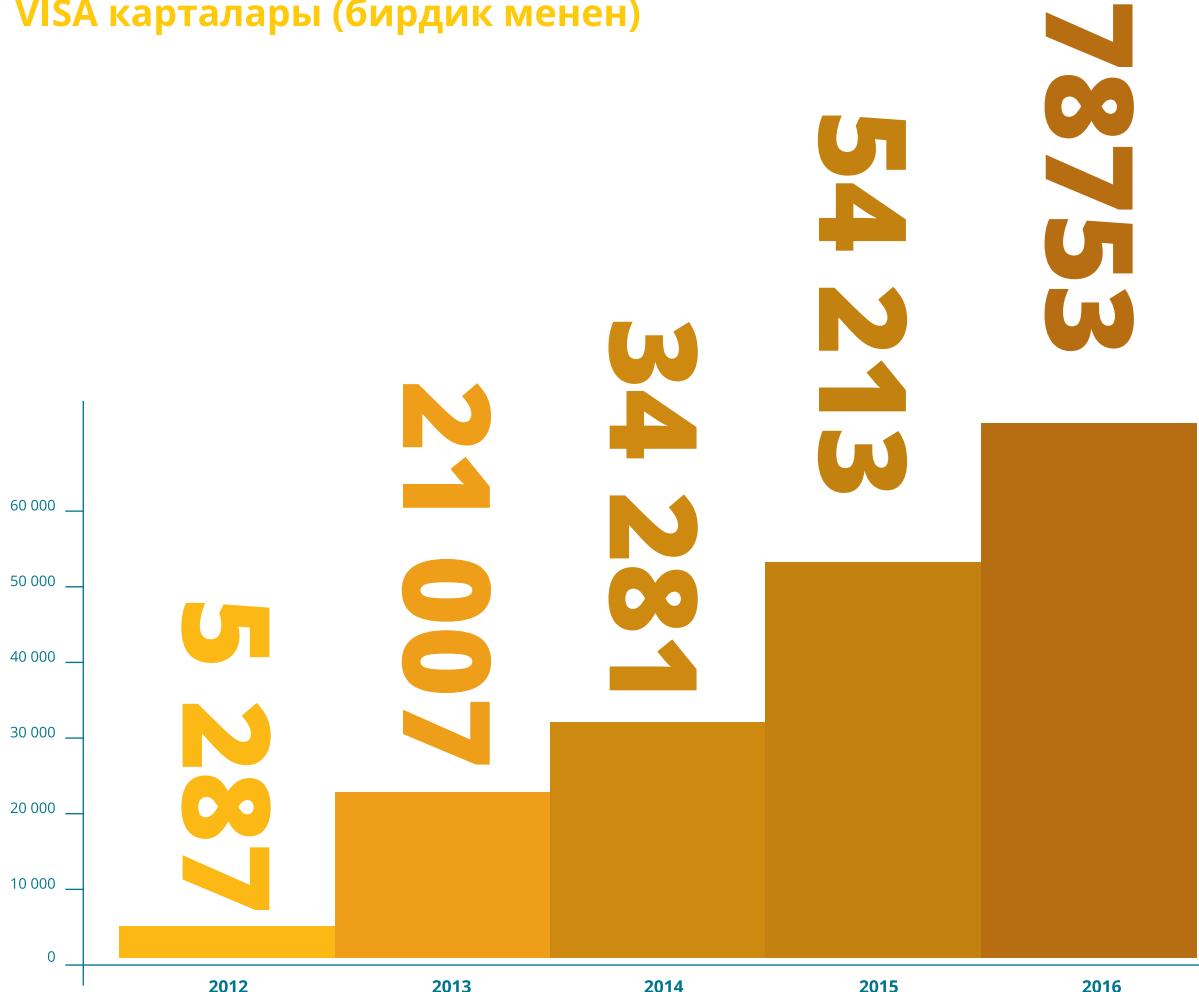
2016-жылдын жыйынтыгы боюнча чыгарылган карталардын жалпы саны 69% көбөйүп, 395 928 картаны түздү.

- Visa төлөм системасынын карталары – өткөн жылга салыштырмалуу өсүш 45% түздү, жалпы саны – 78 753.
- “Золотая корона” төлөм системасынын карталары – өткөн жылга салыштырмалуу өсүш 21% түздү, жалпы саны – 251 634.
- 2016-жылы Банк “Элкарттын” 65 373 картасын чыгарды.

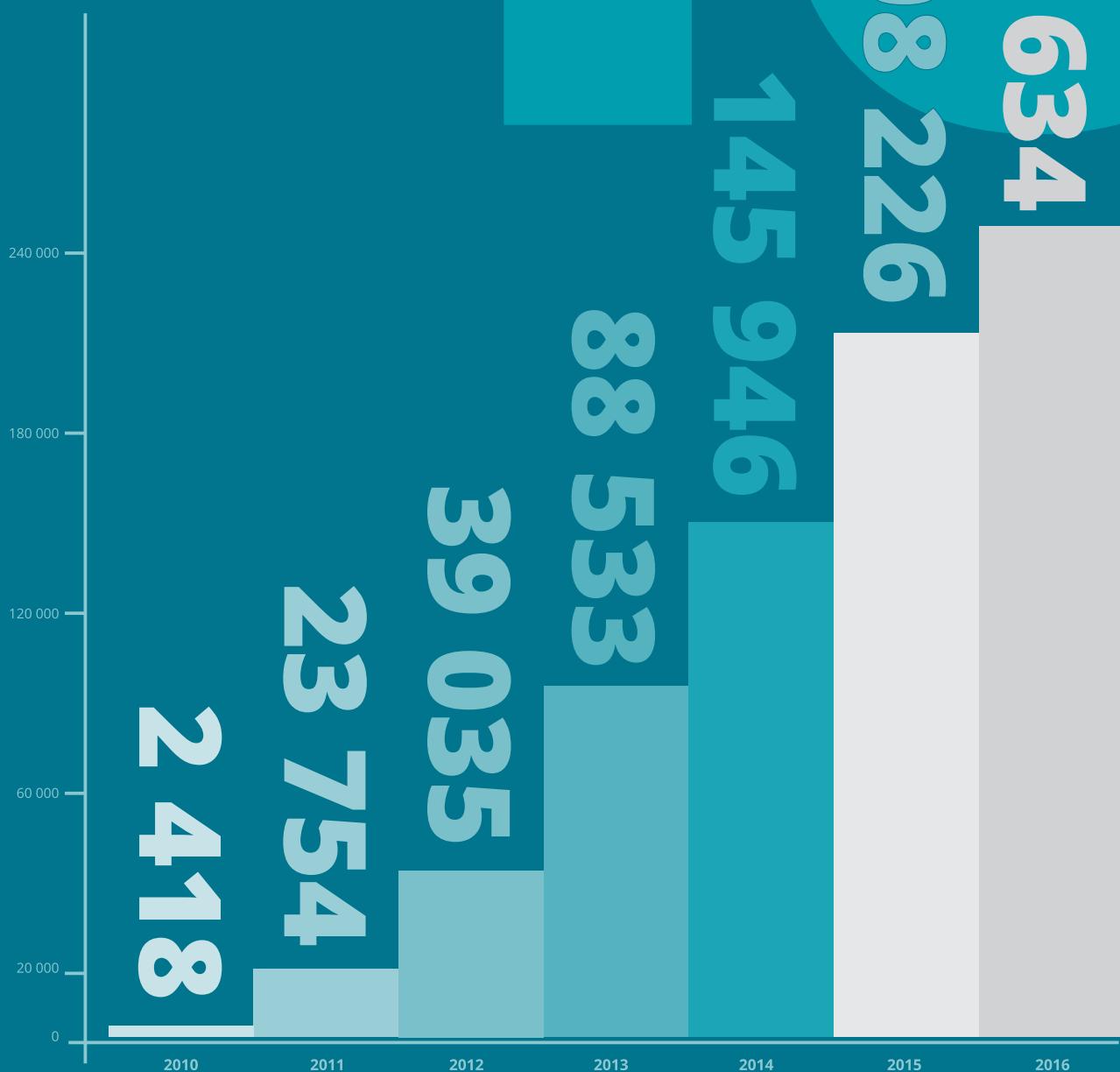
2016-жылы биздин Банктын MasterCard эл аралык төлөм системасына кириүүсү боюнча долбоор жыйынтыкталып, Affiliate Member MasterCard статусун алдык жана Банктын түзүмдөрүндө MasterCard карталарын тейлөө боюнча эквайринг ишке кирди.

Өткөн жылдагы маанилүү окуялардын бири – Элкарт улуттук төлөм карталарын Банктын түзүмдөрүндө кабыл алып, аларды тейлөө боюнча “Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК, “Банктар аралык процессинг борбору” ЖАК жана КР Улуттук банк ортосунда түзүлгөн долбоор ишке ашырылды.

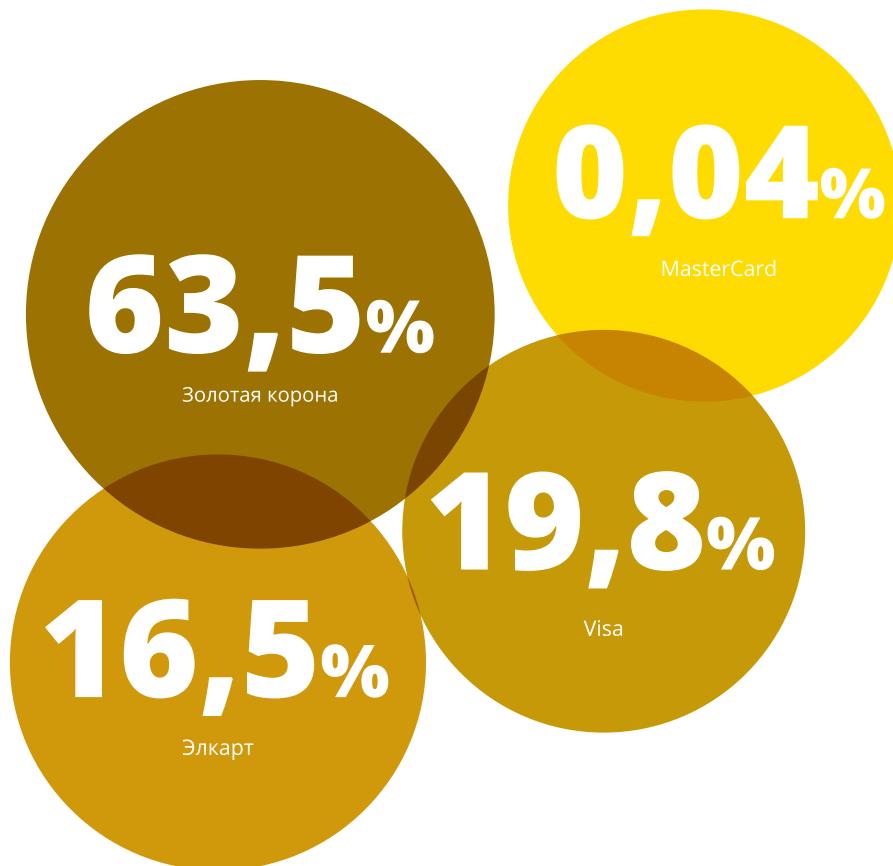
VISA карталары (бирдик менен)

“Золотая Корона” карталары (бирдик менен)

2017-жылдын 1-январына карата чыгарылган карталар боюнча пайыздык катышы

2017-жылы банк карталарын тейлөө үчүн Банктын инфраструктурасы бир топ кеңеет. Бул үчүн кошумча 12 банкомат сатып алуу пландалып жатат.

Ошондой эле жаңы СТИ (соода-тейлөө ишканаларын) тартуу, жаңы НБП (нак акча берүү пункттарын) уюштуруу, ATM жайгаштыруу жолу менен эквайринг түйүндөрүн көңөйтүү пландалды. Мунун натыйжасында акча каражаттарынын жүгүртүүсү көбөйүп, буга жараша банктын кирешелери да өсөт.

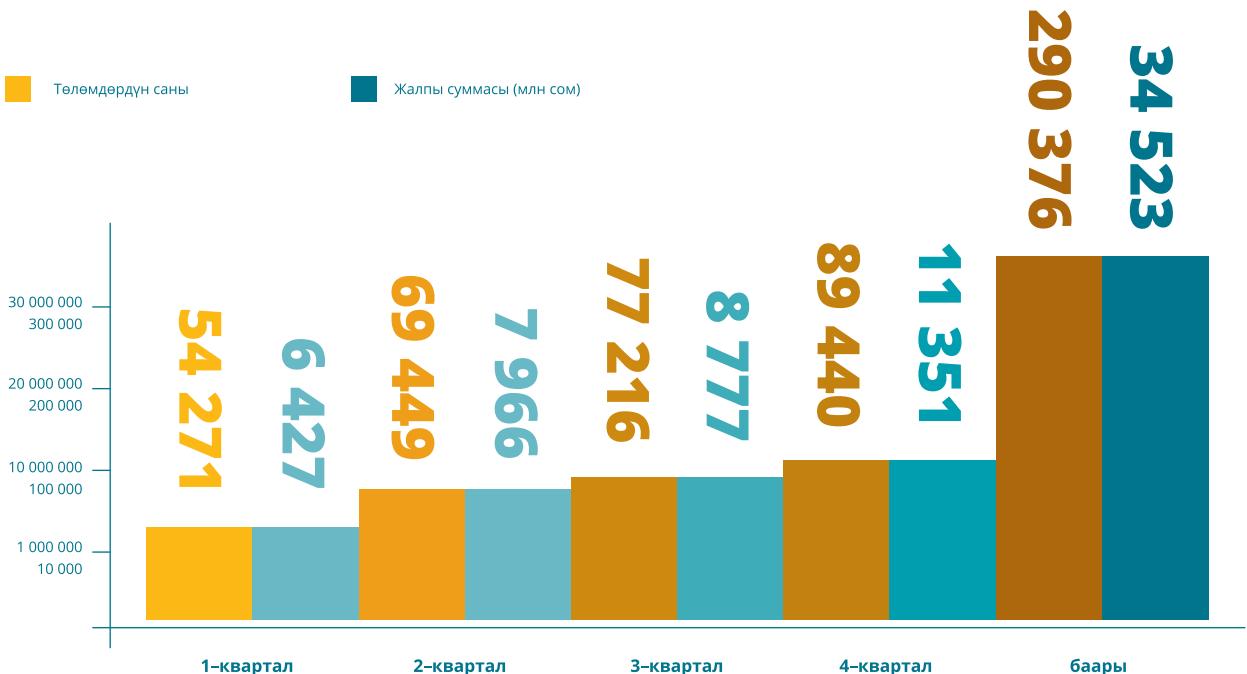
Мындан тышкары Банк 2017-жылы нак эмес төлөмдөрдүн үлүшүн көбөйтүү максатында Банктын карта өнүмдерүнүн алкагында кошумча продукттарды жана тейлөөлөрдү өнүктүрүүнү пландап жатат.

Аралыктык банктык тейлөө

2016-жылы жаңы технологиялардын өнүгүү жолун улантып, Банк Мобилдик банкинг кызмат көрсөтүүсүн өркүндөтүү менен тейлөөнүн аралыктык каналдарын өнүктүрдү. Кыска мөөнөт ичинде кызмат көрсөтүүнүн жигердүү колдонуучуларынын саны 67 минч кардарга чейин жетти.

Мобилдик банкинг кызмат көрсөтүүсү аркылуу жүгүртүүлөрдүн жана төлөмдердүн саны туруктуу өсүүде:

Төлөмдөрдүн жана жүгүртүүлөрдүн саны 2015-ж.

Төлөмдөрдүн жана жүгүртүүлөрдүн саны 2016-ж.

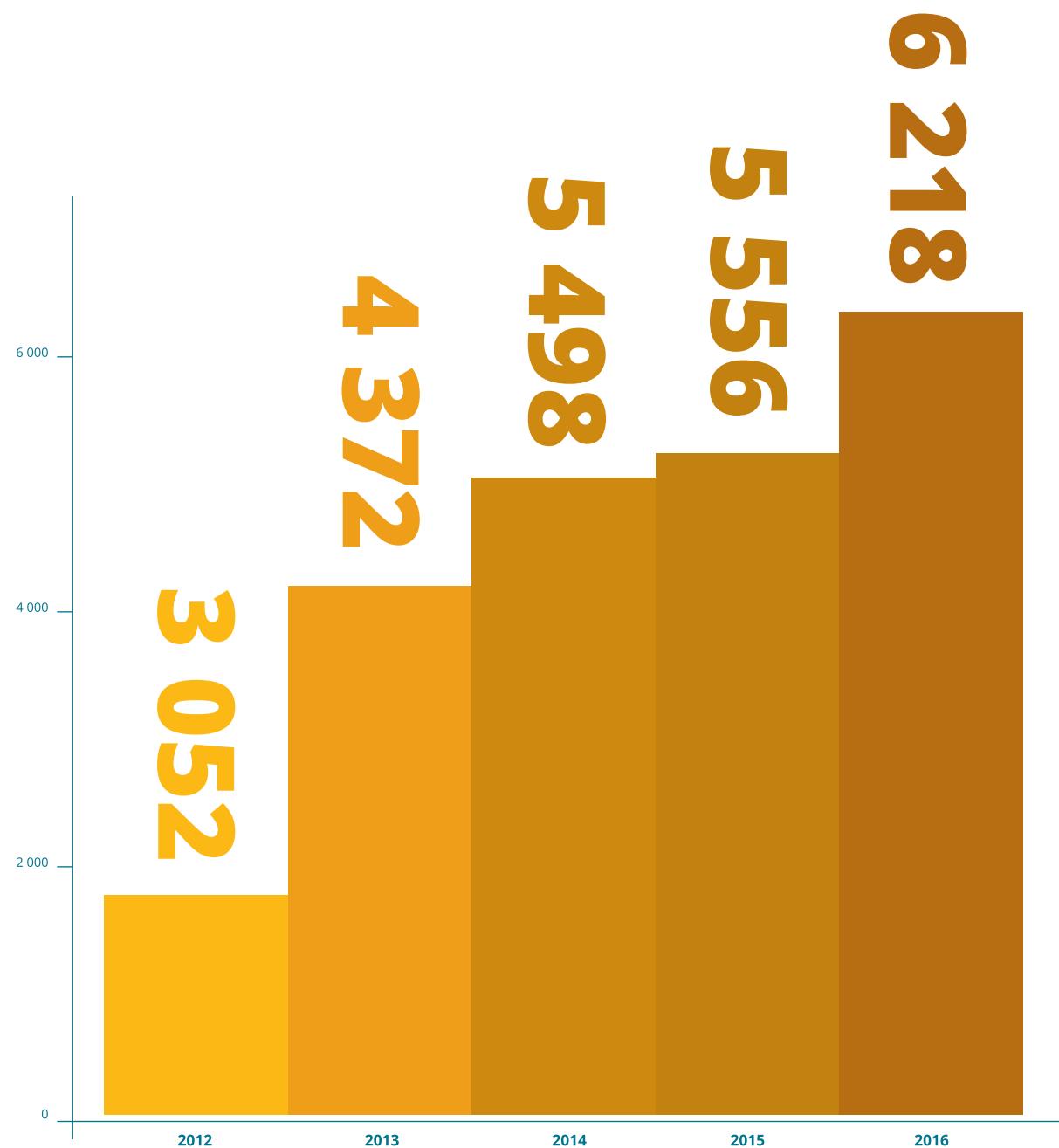
2017-жылы Банк Мобилдик банкинг кызмат көрсөтүүсүн өнүктүрүү боюнча пландын алкагында ишин улантат.

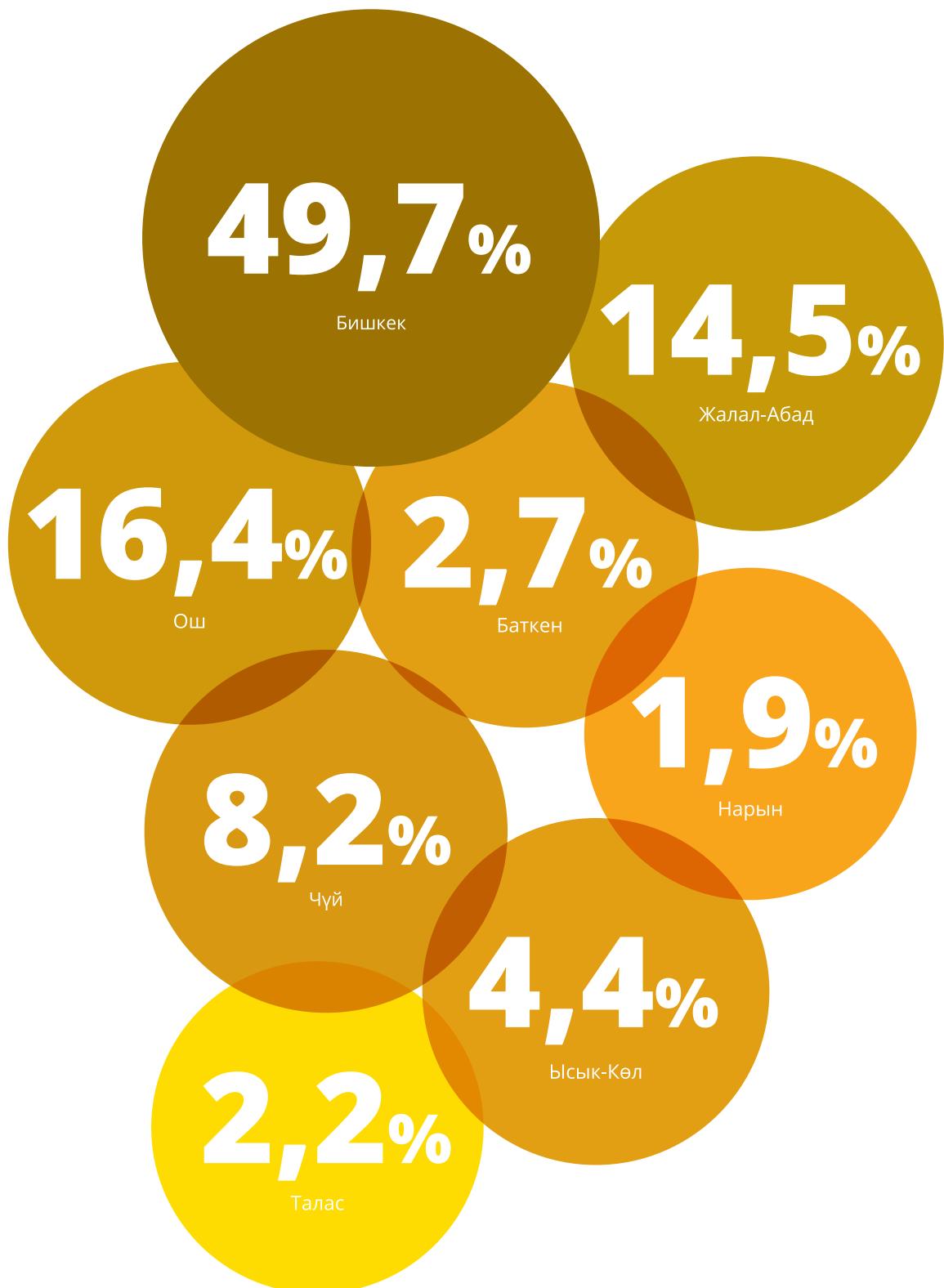
Насыялоо

2016-жылдын соңунда насыя портфелинин көлөмү 6 218 млн сомду түздү. Өткөн жылдардагыдай эле соода, коммерциялык операциялар жана айыл чарба насыялоонун негизги багыттары бойdon кала берүүдө.

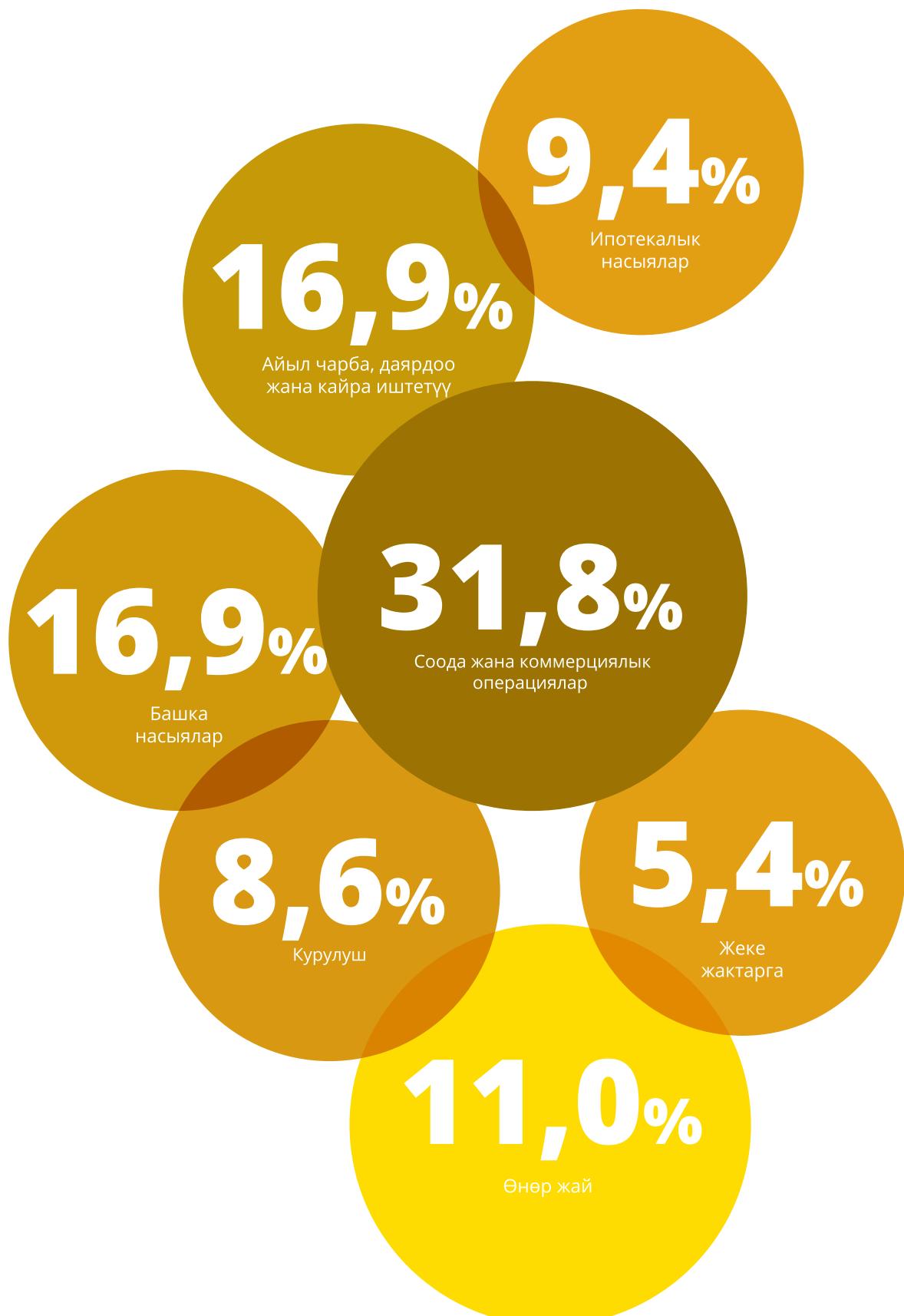
Насыя портфелинде өзгөрүү динамикасы (млн сом менен)

Насыя портфелинин региондор боюнча структурасы

Насыя портфелинин экономиканын тармактары боюнча структурасы

“Айыл чарбасын каржылоо” жөңилдетилген насыялоо программы

Бул программа мал чарбачылыгын, өсүмдүк өстүрүүнү, айыл чарбасындагы агро өнөр жайды кайра иштетүү, үрөнчүлүк жана асыл тукум чарбачылыгын, ошондой эле айыл чарба кооперативдерин өнүктүрүү үчүн айыл чарба өндүрүүчүлөрүнө жөңилдетилген насыяларды берүү максатын көздөйт. Насыя жөңилдетилген мезгилге берүү ыктымалдуулугу менен кошо 36 айга берилет. Мал чарбачылыгы жана өсүмдүк өстүрүү секторлору үчүн пайыздык ставка жылына 10% түзөт. Агро өнөр жайды кайра иштетүү, үрөнчүлүк жана асыл тукум чарбачылыгы, айыл чарба кооперативдери сектору үчүн пайыздык ставка жылына 6% түзөт.

Ушуну менен бирге насыялар жакши насыя таржымалына ээ болгон зайымчыларга да берилүүдө.

Банк Кыргыз Республикасынын аймактарында “Айыл чарбасын каржылоо” Долбооруна 2013-жылдан бери катышып келет. 2016-жылы Банк ошондой эле “Айыл чарбаны каржылоо-4” мамлекеттик программына да катышып, жылдык 9% жана 10% менен жалпы суммасы 200 млн сомго 805 насыя берди. Бул болсо 2015-жылга салыштырмалуу 70% көп дегенди билдириет.

KfW Банкынан насыялоо программы

Банк Кыргыз Республикасынын элletтик аймактарында финансы системасын өнүктүрүү Программасына катышат. Бул программаны Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги аркылуу Германиянын KfW мамлекеттик банкы каржылайт. Бул программа Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерчиликти, өзгөчө ишкер аялдарды өнүктүрүүгө көмөктөшөт. Аталган Программаннын каражаты алардын өндүрүмдүүлүгүн жана атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жакшыртууга, ошондой эле жумуш орундарын түзүүгө бағытталган. Программа иштей баштаган учурдан тартып жалпысынан 750 млн сомдон ашык суммага 3000 насыя берилди, бир зайымчыга насыянын орточо суммасы 247 мин сомду түзөт.

2016-жылдын күз мезилинен бери Банк KfW банкынын “Агрардык өндүрүштүк-сатуучу чынжырчаны каржылоо Программасы” (ЦДС Каржылоо) долбооруна катышып жатат.

Программа айыл чарба тармагындагы өндүрүшчүлөр, кайра иштетүүчүлөр жана сатуучулар ортосунда чынжырчаны түзүүгө көмөктөшөт. Бул үчилтик өндүрүштөн баштап, соңку керектөөчүгө жеткиргенге чейин продукцияны же қызмет көрсөтүүнү жеткирүүгө тикелей тартылганадардан жана уюмдар колдогон кошумча нарк чынжырынан турат. Бул кошумча нарк чийки зат же даяр продукция болобу, айтор соңку продукциянын сапатына таасирин тийгизиш мүмкүн.

Ушул тапта Банк Программасын ыңгайлуу узак мөөнөттүү насыяларын айыл чарба продукциясын өндүрүүчүлөргө берүүдө. Насыялар айыл чарба продукциясын өндүрүү, кайра иштетүү жана сактоо менен алектенген дыйкан чарбаларына, ошондой эле машина-трактордук қызмет көрсөткөн жана жер семирткичтерди, өсүмдүктөрдү коргоо каражаттарын өндүргөн ишканаларга берилип жатат.

Насыялар улуттук валютада жылдык 14% ставка менен 3 жылга чейинки мөөнөткө жүгүртме капиталды толуктоого жана 7 жылга чейинки мөөнөткө (2023-жылга чейин) инвестициялык максаттарга берилет.

Банк “ЦДС Каржылоо” Программасынын алкагында кант қызылчасын өстүргөн дыйкандарга “Кант қызылчасы” насыясын берүүдө.

Айыл чарба өндүрүшчүлөрүнүн финансы ресурстарына жетимдүүлүгүн кеңеитүү максатында 2015-жылдан бери Банк “Кайыңды-Кант” ААК менен қызматташып келат. Банк менен “Кайыңды-Кант” ААК ортосунда түзүлгөн макулдашуунун алкагында кант қызылчасын өстүргөн дөр зарыл болгон суммада насыяны жөңилдетилген шарттар менен қыска мөөнөт ичинде улуттук валютада алса болот. “Кайыңды-Кант” ААК дыйкан саткан қызылчача үчүн өз убагында акы төлөөнү кепилдейт. Бул болсо дыйканга жана Банкка насыя карызын кайтарууга байланышкан тобокелдиктерди азайтууга жардам берүүдө.

“Мамлекеттик ипотекалык компания” ААК менен кызматташуунун алкагында насыялоо

2016-жылдын 11-мартында “Мамлекеттик ипотекалык компания” ААК менен “Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” ААК ортосунда кызматташу туралуу Башкы макулдашууга кол коюлган.

Кызматташкан мезгил ичинде 2016-жылдын 31-декабрына карата программанын 126 катышуучусуна жалпы суммасы 135,4 млн сомго ипотекалык насыя берилди. Биздин Банк аркылуу программанын 100-катышуучусуна насыя берилди. Ошондой эле биз бардык өнөктөш банктардын арасынан биринчилерден болуп “Жеке турак жай курулушу” модели боюнча насыя бердик.

Керектөөчүлөр тармагын насыялоо

2016-жылды маяна долбооруна катышкан уюмдардын кызматкерлери үчүн “Беш эмгек акы”, “Бир saatta насыя” өндүү керектөө насыялары боюнча жаңы өнүмдөр киргизилди. 2016-жылды жалпы суммасы 265,3 млн сомго 3098 керектөө насыя берилген. 2016-жылдын соңуна карата калдык жалпы суммасы 248,3 млн сомго (2015-жылы – 160,0 млн сом) 3292 насыяны түзөт (2015-жылы – 1528 насыя).

Орус-Кыргыз Өнүктүрүү фондуну менен кызматташтыктын алкагында насыялоо

2016-жылдын 25-майында Банк Орус-Кыргыз Өнүктүрүү фонду (ОКӨФ) менен макулдашууга кол койгон. Насыялоо программасынын алкагында чакан жана орто бизнес субъекттерине 2016-жылдын 31-декабрына карата жалпы суммасы 500 млн сомго насыя берилди.

“Кепилдик фондуну” ААК менен кызматташтыктын алкагында насыялоо

Кыргыстанда бизнесте жакшы потенциалга ээ болгон көпчүлүк ишкерлерде күрөө камсыздоосу жетишсиз болгондуктан өз бизнесин өнүктүрүү үчүн финансы ресурстарына жеткиликтүлүгү чектелүү. Бул маселени чечүү үчүн 2016-жылды Банк менен “Кепилдик фондуну” ААК ортосунда макулдашууга кол коюлган. Бул макулдашу чакан жана орто бизнестин финансы ресурстарына жеткиликтүлүгүн жөнөндөтүү жолу менен аларды өнүктүрүү жана колдоо максатын көздөйт.

Макулдашуунун алкагында күрөө камсыздоосу жетишсиз болгон ишкерлерге Кепилдик фондуну насыянын зарыл суммасынын бөлүгүнө кепилдик берет.

Кепилдик берүүдө Фондун артыкчылыктуу багыттары төмөнкүлөр: айыл чарба продукциясын өндүрүү жана кайра иштетүү (өсүмдүк өстүрүүчүлүк, мөмөлүү-жемиш жана жемиш-жашилча кластерлер, эт-сүт тармагы, балык чарбасы), өнөр жай (тигүү жана текстиль тармагы, курулуш материалдарын өндүрүү), кызмат көрсөтүү чөйрөсүндө – туризмди өнүктүрүү, экспорт, медициналык кызмат көрсөтүүлөр, транспорттук-логистикалык кызмат көрсөтүүлөр, экспортко багытталган жана импортту алмаштыруучу ишканалар, ошондой эле жеке ишкер аялдарга көнүл бурулат.

Коопсуздук

IT коопсуздук

"Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН" ААК маалымат коопсуздугунун деңгээлин жогорулатуу маселесине чоң көнүл бурат.

Банктын бардык маалыматтык системаларынын ишенимдүүлүгү жана корголгондугу кылдат жана үзүлтүксүз текшерилип турат.

Банк маалыматтык системаларга жана маалыматтарга жеткиликтүүлүктүү коргоонун эң алдыңык механизмдерин колдонуп келет, антивирустук коргоо, чабуулдарды жана тармактар аралык экрандоону аныктоо системалары орнотулган.

Биз сырттан да, инсайдерлер тараптан да өз кардарларбызыга зиян келтириүү аракеттерин болтурбоо маселесине өзгөчө көнүл бурабыз.

Маалымат коопсуздугу боюнча кызматкерлерди туруктуу окутууну жана алардын квалификациясын жогорулатууну улантуу, программалык жана аппараттык коргоо комплекстери бөлүгүндө коргоонун көп вендордук системасына өтүү 2017-жылга белгиленген пландарда бар. Аралыктык банктык тейлөө системасын коргоону кошумча күчтүү да өзүнчө пландалып жатат.

Терроризмди каржылоого жана кылмыштуу жол менен алынган кирешелерди мыйзамдаштырууга (изин жашырууга) карши туруу

2016-жылы "Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН" ААК "Террористтик же экстремисттик ишти каржылоого жана кылмыштуу жол менен алынган кирешелерди мыйзамдаштырууга (изин жашырууга) карши турлуу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын (мындан ары – ТЭККМК) алкагында ички көзөмөл системасын бир кыйла күчтүү жана ТЭККМК боюнча тобокелдиктерди баалоо боюнча бул багытта атаян ыкманы жайылтуу жаатында иштерди баштады.

2016-жылы "Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН" ААК кирешелерди мыйзамдаштырууга жана терроризм менен экстремизмди каржылоого карши турлуу боюнча маселелерди жөнгө салган негизги ички ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизди. Бул иштер, ошондой эле АКШын FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) мыйзамынын алкагында да жасалды.

Ушул тапта Банк кошумча нормаларды жана талаптарды киргизүү жолу менен "Өз кардaryңды бил" (Know Your Client – KYC) методикасын улам жакшыртууда.

Банк кардарларына финансыйлык кызматтарды көрсөтүү боюнча ишинде ТЭККМК чөйрөсүндө ички көзөмөлдүн жогорку стандарттарын сактоого умтулууда.

Корреспонденттик мамилелер

"Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН" ААК чет өлкөлүк банктар менен корреспонденттик түйүндү кеңейтүүгө чоң көңүл буруп, эл аралык эсептешүү рыногунун жигердүү катышуучусу болуп эсептелет.

Банктар ортосунда түз корреспонденттик мамилелерди орнотуу SWIFT системасы аркылуу түз акча каторууларды жүргүзүү мүмкүнчүлүгүнө да шарт түзөт. SWIFT түйүнүндө иш алып баруу – бул дүйнөнүн каалаган бурчуна онлайн режиминде маалымат жеткирүүнүн ыкчам ыкмасы.

Бүгүнкү күндө Банк Европанын, Азиянын жана КМШ өлкөлөрүнүн ири банктары менен корреспонденттик мамилелерди түзгөн.

Корреспонденттик банктар:

Алыскы чет өлкөлөр:

Raiffeisen Bank International AG (Австрия)

Agricultural Bank of China (Xinjiang Nongken Branch) (Кытай)

Bank of China, Head Office (Кытай)

Türkiye İş Bankası A.Ş. (Түркия)

Kookmin bank (Түштүк Корея)

КМШ өлкөлөрү:

"Орусиянын Аманат банкы" КАК (Орусия)

"Альфа Банк" КАК (Орусия)

"ВТБ Банкы" КАК (Орусия)

"Казакстандын Улуттук банкы" АК (Казакстан)

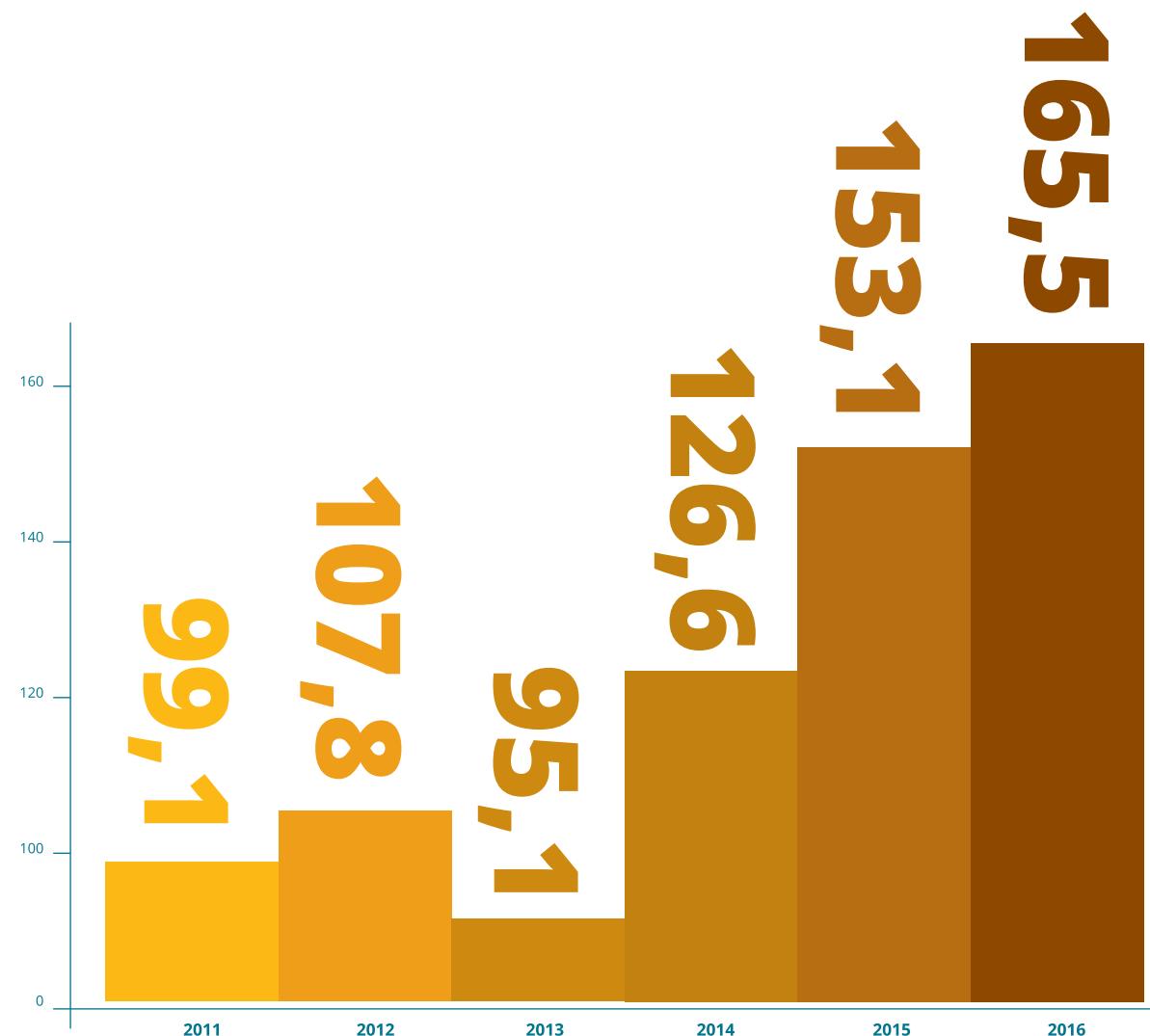
"Казкоммерцбанк" АК (Казакстан)

Чет өлкөлүк валюта менен байланышкан операциялар

Чет өлкөлүк валюта менен операциялар Банктын ишмердигинин өзгөчө кирешелүү беренелеринин бири болуп эсептелет. Банк кардарлардын эсептери боюнча чет өлкөлүк валютада операцияларды, соодага байланышпаган операцияларды жүргүзүп келет, бириңи класстагы эл аралык финансы институттары менен корреспонденттик мамилелерди орнотот, товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн экспортунан жана импортунан байланышкан эл аралык эсептешүүлөрдү жүзөгө ашырат, ички валюта рыногунда чет өлкөлүк валюталарды сатып алат жана сатат, ошондой эле валюталык тобокөлчиликтерди хеджерлейт (SWAP

операциялар), валюта каражаттарын тартат жана өлкөнүн ичинде жайгаштырат, эл аралык акча рынокторунда насыя, депозиттик жана конверсиондук операцияларды жүзөгө ашырат. Банк өзүн Кыргыз Республикасынын банктар аралык валюта рыногунун активдүү жана ири катышуучуларынын бири катары көрсөтүп келүүдө. 2016-жылы валюта операцияларынан түшкөн киреше 166 млн сомдан ашты. Бүгүнкү күндө Банк жергиликтүү банктар арасында чет өлкөлүк валюта менен операциялардан түшкөн кирешелер боюнча үчүнчү орунду ээлэйт.

Валюта кирешелеринде өзгөрүү динамикасы (млн сом):

Акча которуулары

"Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН" ААК өз кардарларынын ыңгайы үчүн эсеп ачпастан дүйнө жүзү буюнча акча которуу кызмат көрсөтүүлөрүн жүзөгө ашырат.

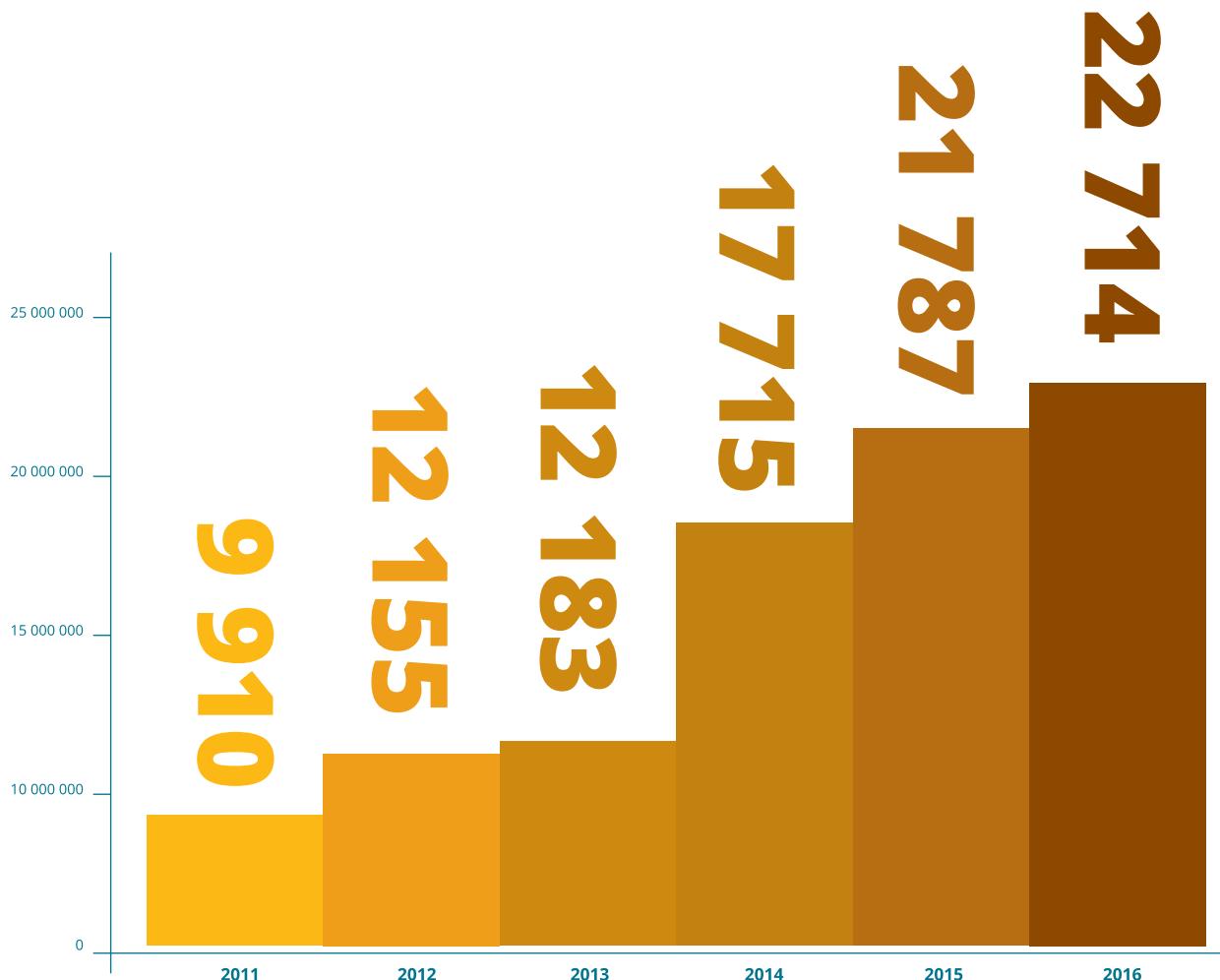
Биз акча которуулардын 6 системасы буюнча иш алып барабыз: Western Union, UNIStream, Contact, "Золотая Корона", "Лидер" жана Money Gram. Ошондой эле "Аргымак" акча которуулардын жергилиткүү системасы буюнча да иш алып баруудабыз.

Эл аралык акча которуулары алыш-бериш эсебин ачпастан дүйнөнүн булуң-бурчунча ыкчам жана коопсуз ыкма менен акча которууларды жүзөгө ашырууга шарт түзөт. Акча которуулар системасынын көп түрдүүлүгүнөн улам кардарларда акча которуу үчүн өзгөчө ыңгайлуу шарттарды тандап алуу мүмкүнчүлүгү бар.

Кыргыз Республикасынын чегинде акча каражаттарын которуу үчүн биз "Аргымак" аттуу акча которуулардын дарексиз системасын колдонууну сунуштайбыз. Акчаны Банктын бардык бөлүмдерүндө улуттук да, эл аралык валютада да – кыргыз сому, АКШ доллары, орус рубли, евро, казак теңгеси менен которууга болот.

Акча которуулар системасы Банктын бардык бөлүмдерүндө, Республика боюнча иштейт.

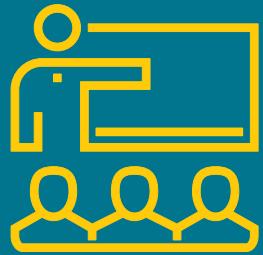
КР сому менен төлөнгөн акча которуулардын көлөмү (млн сом менен)

Адам ресурстары

Банктын өнүгүүсү жана анын эффективдүү ишин камсыздоо ынтымактуу, кесипкөй командастыз мүмкүн болмок эмес. Адам ресурсу, тажрыйба, билим – динамикалуу жана ийгиликтүү иш үчүн маанилүү критерийлер.

- Банктын күнүмдүк керектөөлөрүнө жана келечегине ылайык, персоналдын өнүгүүсү – бул кызматкерди жаңы функцияларды аткарууга, жаңы кызматтарды ээлөөгө, жаңы тапшырмаларды аткарууга даярдоо боюнча комплекстүү, көп кырдуу процесс. Окутуу жол-жоболору катары персоналды кесипкөй өнүктүрүү боюнча ар түрдүү иш-чаралар уюштурулду. Алар: стратегиялык менеджмент боюнча семинарлар жана банк менеджерлери үчүн тимбилдингдер, банктын тренинг борборунда келечектүү жаштарды (стажерлорду) окутуу, ишке байланыштуу сабаттуу кат жазышуулар үчүн кыргыз тилин үйрөнүү курстары, катардагы кызматкерлерди жана менеджерлерди ротациялоо ж. б. 2016-жылы окууда өзгөчө көңүл тейлөөнүн сапатын жакшыртууга бурулду. “Кардарга багыт алуу деген эмне?”, “Кардарлар менен иш алып барууда аларга багытталган мамиле”, “Биз өз кардарларбызызды жакшы көрөбүз” темаларына 36 семинар өткөрүлдү. Ошентип 2016-жылы персоналдын 100%, тагыраак айтканда, 1140 кызматкер окууларга катышты. Алардын ичинен 164 кызматкер тышкы окуудан жана 976 кызматкер ички окуудан өтүштү.
- 2016-жылы насаатчылык усулу күчтөндүрүлдү. Бул жаңы ишке алынган кызматкерди окутуунун негизги усулу болуп саналат. Жаңы кызматкерди бош кызматка алғандан кийин ага куратор (насаатчы) бекитилет. Кураторлуктун максаты – кесипкөй компетенцияларын өнүктүрүү процессин иретке келтириүү, ээлеген кызматына жараша кызматкерге жүктөлгөн милдеттерин өз алдынча жана сапаттуу аткаруу жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүү; банктын жамааттык маданиятына ыңгайлашуу, банктын брендине жана имиджине карата лоялдуулукту калыптандыруу. Куратордун милдетине төмөнкүлөр кирет: жаңы кызматкерди банк, анын өнүгүү тарыхы, түзүмү, жамааттык маданияты, уюм ичинде өзүн алып жүрүү нормалары жана эрежелери менен тааныштыруу. Куратор кызматкерди адистештирилген программалык камсыздоодо практикада иштөөгө даярдайт. Банкта стажировкадан 52 стажер өттү.
- Банкта стажировкадан өткөндер – 52 стажер.
- Окуудан өткөн кызматкерлердин саны – 1140 адам. Алардын ичинен 164 кызматкер тышта окуудан өтсө, 976 кызматкер ички окуудан өттү.
- Өткөрүлгөн семинарлардын саны – 86.
- Окууга сарпталган сааттардын саны – 1456.
- Стажировкадан өткөн стажерлордун саны – 52 адам.

86

Өткөрүлгөн
семинарлардын
саны

52

Стажировкадан өткөн
стажерлордун
саны

1140

Окуудан өткөн
кызметкерлердин
саны

1456

Окууга сарпталган
сааттардын саны

«Делойт жана Туш» ЖЧК
Раззаков көч., 19,
«Россия» бизнес-бортбору,
905-906-кенсе
720040, Бишкек ш.
Кыргыз Республикасы

Тел.: +996 (312) 39 82 88
Факс: +996 (312) 39 82 89
www.deloitte.kg

Көз карандысыз аудитордун корутундусу

**“Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” АЧЫК АКЦИОНЕРДИК
КООМУНУН АКЦИОНЕРЛЕРИНЕ ЖАНА ДИРЕКТОРЛОР КЕҢЕШИНЕ:**

Пикир

Биз “Коммерциялык банк КЫРГЫЗСТАН” Ачык акционердик коомунун (мындан ары – “Банк”) 2016-жылдын 31-декабрына карата финанссылык абалы тууралуу отчётton, киреше же чыгашалар турулуу отчётton жана башка жыйынды кирешелер, 2016-жыл ичинде капиталдагы өзгерүүлөр тууралуу отчётton жана акча каражаттарынын кыймылы тууралуу отчётton, ошондой эле эсепке алуу саясатынын негизги жоболоруна жасалган кыска серепти кошкондо финанссылык отчётто түшүндүрмөлөрдөн турган финанссылык отчёттуулугуна аудит жүргүзүдүк.

Биздин пикирибиз боюнча, финанссылык отчёттуулук Банктын 2016-жылдын 31-декабрына карата финанссылык абалынын бардык олуттуу өнүттөрүн, ошондой эле Финанссылык отчёттуулуктун эл аралык стандарттарына (“ФОЭС”), банктардын жана финанссынчасяя мекемелеринин финанссылык отчёттуулугуна карата Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын талаптарына (“КР УБ талаптары”) ылайык, анын финанссылык жыйынтыктарын жана 2016-жылдагы акча каражаттарынын кыймылын ишенимдүү чагылдырат.

Пикир билдириүү үчүн негиздеме

Биз аудитти Аудиттин эл аралык стандарттарына (“АЭС”) ылайык жүргүзүдүк. Бул стандарттарга ылайык биздин милдеттенмелеризиць болуп корутундунун “Финанссылык отчёттуулукка аудит үчүн аудитордун жоопкерчилиги” белгүнде көрсөтүлгөн. Биз Бухгалтерлер үчүн этиканын эл аралык стандарттары боюнча Кенешин кесипкүй бухгалтерлердин этика Кодексине (“Кодекс”) жана Кыргыз Республикасында финанссылык отчёттуулукка аудит жүргүзүүде колдонулган этикалык талаптарга ылайык, Банкка көз каранды эмеспиз. Ошондой эле биз ушул талаптар жана Кодекс белгилеген башка этикалых милдеттенмелерди да аткардык. Биз пикирибизди билдириүү үчүн жетиштуү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алдык деп эсептейбиз.

Финанссылык отчёттуулук үчүн жетекчиликтин жана корпоративдик башкаруу үчүн жооптуу адамдардын жоопкерчилиги

Жетекчилик ушул финанссылык отчёттуулукту Финанссылык отчёттуулуктун эл аралык стандарттарына жана КР Улуттук банкынын талаптарына ылайык даярдо жана ишенимдүү берүү үчүн, ошондой эле жетекчилик финанссылык отчёттуулукту түзүү үчүн зарыл деп эсептеген, кара ниет иш-аракеттердин же каталардын натыйжасында олуттуу бурмaloордуу

болжогон ички көзөмөл үчүн жоопкерчилик алат.

Финанссылык отчёттуулукту даярдоо жетекчилик Банктын ишин үзүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүн баалоо үчүн, иштин токтобогондукунга на тиешелүү маалыматтарды тиешелүү учурларда ачыктоо үчүн жана жетекчиликтин Банктын жооу, анын ишин токтотуу ниети болгон же жетекчиликтө Банктын ишин жооу же токтотуу альтернативасы болбогон учурларды кошпогондо, иштин токтобогондукун туралуу болжолдун негизинде отчёттуулукту түзүү үчүн жооп берет.

Корпоративдик башкаруу үчүн жооп берген адамдар Банктын финанссылык отчёттуулугун даярдоо үчүн көзөмөлгө жооп беришет.

Финанссылык отчёттуулукка аудит үчүн аудитордун жоопкерчилиги

Биздин максат – финанссылык отчёттуулукта жана биздин пикирибизди чагылдырган аудитордук корутундуда кара ниет иш-аракеттердин же каталардын айынан олуттуу бурмaloорду камтылган эмес деген ақыла сыйярлык ишеничтө болуу. Ақыла сыйярлык ишенич – бул ишеничтөн хөгөркү дарајасы, бирок ал Аудиттин эл аралык стандарттарына шайкеш өткөрүлгөн аудит дайыма эле олуттуу бурмaloордуу таап чыгат деген кепилдик бербейт. Бурмaloорду кара ниет иш-аракеттердин же каталардын натыйжасы болушу мүмкүн. Эгердө экөө эз өзүнчө же жыйындысында колдонуучулардын финанссылык отчёттуулуктун негизинде кабыл алынган экономикалык чечимдерине таасирин тийгизе алат деген жүйөлүү божомол бар болсо, анда алар олуттуу деп эсептелет.

Аудиттин эл аралык стандарттарына шайкеш өткөрүлгөн аудиттин аллагында биз кесипкөй ой-пикирди колдонобуз жана аудит аягына чыкканга чейин кесипкөй скептицизмди сактайбыз. Мындан тышкary биз:

- кара ниет иш-аракеттердин же каталардын натыйжасында финанссылык отчёттуулукта олуттуу бурмaloорду аныктайбыз жана анын тобокелдиктерин баалайбыз; бул тобокелдиктерге жооп катары аудитордук жол-жоболорду иштеп чыгабыз жана жүргүзбөз; эз пикирибизди билдириүү үчүн жетиштуү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алабыз. Каталардын натыйжасында олуттуу бурмaloорду таппай калуу тобокелдигине караганда кара ниет иш-аракеттердин натыйжасында олуттуу бурмaloорду таппай калуу тобокелдиги жогору. Себеби кара ниет иш-аракеттер өзүнө көмүкке буттумду, жасалмачылыктары, билип туруп өткөрүп жиберүүнү, учурдагы ички көзөмөл системасын бүйтап өтүп маалыматты же иш-аракеттерди бурмалап берүүнү камтышы мүмкүн;
- жагдайларга шайкеш келген аудитордук жол-жоболорду иштеп чыгуу максатында аудит үчүн мааниси бар ички көзөмөлдү алабыз. Бирок мындейдай Банктын ички көзөмөл системасынын эффективдүүлүгү туралуу пикир билдириүү максатын көздөбөйбүз;
- колдонулган эсепке алуу саясатынын талаптагыдай мүнөзүнө жана бухгалтердик баалоонун негиздүүлүгүнө, жетекчилик даярдаган маалыматты тийиштүү ачыктағанына баа беребиз;
- жетекчиликтин иштин токтобогондукун туралуу божомолду колдонгонунун укук ченемдүүлүгү туралуу түнянак жасайбыз. Ал эми алынган аудитордук далилдердин негизинде – Банктын ишин үзүлтүккүз үлантай жөндөмдүүлүгүнен карата маанилу шек саноолорду пайдалыши мүмкүн окуялар же шарттарга байланыштуу олуттуу дайынсыздык бар болгону туралуу түнянак чыгарыбыз. Эгерде биз олуттуу дайынсыздык бар болгону туралуу түнянакка келсек, биз өзүбүзүн аудитордук корутундуубузда финанссылык отчёттуулуктагы маалыматты тийиштүү түрдө ачыктоого көңүл бурушбуз керек же талаптагыдай ачылбаган учурда пикирди модификациялашибыз керек болот. Биздин түняктар аудитордук корутунду күнүнө чейин алынган аудитордук далилдерге негизделет. Анткен менен көлөчектеги окуялар же шарттар Банктын эз ишин үзүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүн жоготуп алуусуна алып келиши ыктымал;

- жалпысынан финанссылык отчёттуулугка, маалыматты ачыктоону, ошондой эле анын негизинде жаткан операциялар менен окуялардын ишенимдүлүгүн камсыздоону кошкондо, анын структурасына жана мазмунуна баало жүргүзөбүз.

Биз корпоративдик башкаруу учун хооп берген адамдарды пландалган аудиттин көлемү жана мөөнөттөрү туралуу, ошондой эле аудиттин жүрүшүндө аныкталган олуттуу көйгөйлөр, анын ичинде ички көзмөл системасындағы маанилүү кемицилктер жөнүндө кабардар кылабыз.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2005-жылдын 14-июлундагы № 22/2 "Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарда жана башка финансы-насыя мекемелеринде тышкы аудитке карата минималдуу талаптар жөнүндө" жобонун талаптарына ылайык текшерүүнүн жыйынтыктары тууралуу отчёт

Банктын жетекчилиги активдерди эсепке алуу жана классификациялоо, инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операцияларды ачыктоо бөлгүндө Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы белгилеген талаптарды Банктын аткаралы учун, ошондой эле кардарлардын төлемдерүн жана эсептешүүлөрүн жузөгө ашыруу боюнча операциялардын жана маалыматтык системалардын (МС) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы койгон ченемдик талаптарына шайкеш келиши учун жооптуу.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2005-жылдын 14-июлундагы № 22/2 "Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарда жана башка финансы-насыя мекемелеринде тышкы аудитке карата минималдуу талаптар жөнүндө" жобосунун 3.4.1-пунктуна ылайык, Банктын 2016-жыл учун финанссылык отчётуулугуна жүргүзүлген аудиттин жүрүшүндө биз 2016-жылдын 31-декабрына карата жана бул датада аяктаган жыл учун Банктын эсепке алуусунун жана активдеринин классификациясынан Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик талаптарына шайкештигиге текшердик. Ошондой эле аудиттин жүрүшүндө инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операцияларды ачыктоо боюнча талаптарды Банк кандай аткаралын, ички көзмөлдүн, кардарлардын төлемдерүн жана эсептешүүлөрүн жузөгө ашыруу боюнча операциялардын, маалыматтык системаларын (МС) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы койгон ченемдик талаптарга канчалык шайкеш келгендеги текшердик.

Аталаң текшерүү документтерди анализдөө, изилдөө, суратып алуу, Банк бекиткен талаптарды, тартипти жана методикаларды Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы койгон талаптар менен салыштыруу, ошондой эле сандык жана башка маалыматтарды кайра эсептөө, салыштыруу жана текшерүү өндүү жол-жоболор менен чектелди. Бул жол-жоболорду өз пикирибиздин негизинде тандап алганбыз.

Аткарылган жол-жоболордун сүрөттөлүшу жана текшерүүнүн жыйынтыктары төмөнде берилди:

- Банктын эсепке алуу жана активдеринин классификациялоосунун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2004-жылдын 23-августундагы №95-04 "Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө" Жобосуна жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2010-жылдын 30-июнундагы №52/4 "Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-насыя мекемелеринде кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө" Жобосуна шайкештигиге бөлгүндө:
- биз Банктын насыя саясатынын түп нускасын алдык жана бул саясат Банктын Директорлор көнеши тарабынан жактырылганын текшердик;
- биз 2016-жылдын 31-декабрына карата Банктын насыя портфели тууралуу отчёту алдык жана статистикалык ылгап алуу усулу менен насыя портфелиндеги насыяларды тандап алдык. Ар бир кокустан тандалып алынган насыяга карата биз төмөнкүлөрдү аныктадык:
 - насыя мониторинги боюнча отчётт зайдымчы насыя келишиминдең бардык шарттарды сактаганы, зайдымчынын финанссылык абалы туралуу толук маалыматты, насыя максаттуу багыты боюнча колдонулуп жатканы жана насыяны камсыздоонун абалы туралуу маалыматты камтыйт. Насыя мониторинги боюнча отчётт отчётуук мезгил башталганга чейин 12 ай мурда жүргүзүлгөн жана Банктын таза суммалык капиталынан бир пайыздан ашкан суммага берилген насыялар учун жарым жылда бир жолудан кем эмесин түтөт (отчётуук мезгил ичинде берилген насыяларды кошпогондо);
 - насыя портфелинде көрсөтүлгөн насыянын валютасы насыя келишиминдең көрсөтүлгөн валютага шайкеш келет;
 - насыя портфелинде көрсөтүлгөн негизги сумма жана пайыздар боюнча төлөө мөөнөтүн өткөрүп жиберүүлөр туралуу маалыматтар Банктын бухгалтердик эсепке алуу системасындағы маалыматтарга шайкеш келет;
 - күрөнү камсыздоо боюнча күрөнүн суммасы баало жана мониторинг отчётуундагы суммаларга шайкеш келет;
 - мөөнөтүү узартылган насыялар боюнча Насыя комитетинин макулдугу бар. Булар Насыя комитетинин чогулушунун протоколдорунда көрсөтүлгөн.
- биз Банктын жетекчилигинен 2016-жылдын 31-декабрына карата "кейгөйлүү" насыялардын тизмесин алдык жана статистикалык ылгап алуу усулу менен отчётон насыяларды тандап алдык. Тандалып алынган насыялар боюнча Банктын отчётуук мезгил ичинде насыяны кайтарууга багытталган иш-чаралардын тизмесин алдык жана жүргүзүлгөн иш-чараларды тастыктаган документтердин бар болгун текшердик;
- биз 2016-жылдын 31-декабрына карата Банктын кыймылсыз объекттери тууралуу отчёту алдык, алар "башка менчиктер" катары классификацияланып, анда баало тууралуу отчётуун бар болгону көрсөтүлгөн. Статистикалык ылгап алуу усулу менен биз баало тууралуу отчёту бар башка менчик объекттерин жана баало тууралуу отчёту болбогон объекттерди тандадык. Баало тууралуу отчёту бар болгон тандалып алынган объекттерге карата биз төмөнкүлөрдү аныктадык:
 - Банк мүлкүтү сатуу учун жүргүзүп жаткан иш-чаралардын сүрөттөлүшү камтылган нускама бар, анда сатуу тартиби жана ыкмалары көрсөтүлгөн, бул нускама Банктын Башкаруусу тарабынан жактырылган;
 - баало тууралуу отчёту Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык баало ишин жүргүзүүгө уруксат берген квалификациялык күбөлгү бар баалоочу даярдаган;
- Баало тууралуу отчёту болбогон тандалып алынган объекттерге карата биз төмөнкүдөй белгилердин бери дегенде бирөө бар болгонун аныктадык:
 - мүлкүтүн балансынкы наркы 1,000,000 сомдан ашпайт;
 - кыймылсыз мүлкүтү баалоо аны "башка менчиктер" катары классификацияланган учурга чейин алты алдын ичинде жүргүзүлгөн;
 - Банк аталаң мүлкүк укукту алган күндөн тартып 90 күндүн ичинде аны сатканын тастыктаган документтер бар.
- Биз Банктын инвестициялык саясатынын түп нускасын алдык жана аны Банктын Директорлор көнеши жактырылганын текшердик;
- Биз 2016-жылдын башына жана аягына карата сальдосу, 2016-жылдын ичинде сатып алынган жана сатылган баалуу кагаздар боюнча кыймылдар көрсөтүлгөн баалуу кагаздардын портфели боюнча отчёту алдык. Статистикалык ылгап алуу усулу менен 2016-жылы баалуу кагаздарды сатып алуу боюнча бутумдердүрдө жана сатуу боюнча бутумдердүр тандап алдык. Тандалып алынган бутумдердөгө карата төмөнкүлөрдү аныктадык:
 - Банктын Активдерди жана пассивдерди башкаруу боюнча комитети (АПБК) жактырыган бутумдердүрдү түзүүгө етүнмө бар;
 - дилердин жана контролдоочунун кол тамгасы коюлган бутум жасалганы тууралуу тастыктоорлор бар;
 - контрагенттен түзүлгөн бутум боюнча тастыктама бар (автомат-таштырылган соода системасында ("ACC") бутумдұ каттоо жана түзүү ордери бар);
- Биз 2016-жылдын 31-декабрына карата корреспондентик эсептердеги (ностро жана лоро) калдықтардын чечмеленишин алдык. Статистикалык ылгап алуу усулу менен ностро жана лоро эсептерин тандап алдык. Тандалып алынган эсептер боюнча отчёту, датага карата салыштыруу акттарындағы сумма Банктын 2016-жылдын 31-декабрына карата бухгалтердик системасынын маалыматтары боюнча калдықтарга шайкеш келет.

2. Банктын инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операцияларын эсепке алуу жана ачыктоо бөлүгүндө биз төмөнкүлөрдү аныктадык:
- инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операциялар боюнча саясат бар;
 - инсайдерлөргө жана аффилиацияланган жактарга берилген насыялар катары 2016-жылдын 31-декабрына карата Банктын насыя портфели тууралуу отчётун текшерүүнүн жүрүшүндө тандалып алынган насыялардын тизмеси Банктын 2016-жыл ичинде инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операциялардын тизмесине шайкеш келет;
 - текшерүүнүн жүрүшүндө инсайдерлөргө жана аффилиацияланган жактарга берилген кардарлардын депозити жана алыш-бериш эсептери катары 2016-жылдын 31-декабрына карата Банктын депозиттик портфели тууралуу отчётунан тандалып алынган кардарлардын депозити жана алыш-бериш эсептери тизмеси Банктын 2016-жыл учун инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операцияларынын тизмесине шайкеш келет;
 - Банктын 2016-жыл учун баалуу кагаздар менен операциялары тууралуу отчётунан текшерүүнүн жүрүшүндө тандалып алынган баалуу кагаздарды сатып алу боюнча операциялардын тизмеси Банктын 2016-жыл учун инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операцияларынын тизмесине шайкеш келет;
 - текшерүүнүн жүрүшүндө инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар болуп эсептөлгөн банк-корреспонденттердин эсептери катары тандалып алынган 2016-жылдын 31-декабрына карата банк-корреспонденттер көрсөтүлгөн ностро жана лоро эсептери боюнча тизме Банктын 2016-жыл учун инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операцияларынын тизмесине шайкеш келет;
 - бир инсайдерге жана/же аффилиацияланган жакка тобокелдиктин максималдуу көлөмү (К.1.2 нормативи);
 - аффилиацияланган банктарда банктар аралык жайгаштырылышы боюнча тобокелдиктин максималдуу көлөмү (К.1.4 нормативи);
 - инсайдерлер жана/же аффилиацияланган жактар менен операциялар боюнча тобокелдиктин максималдуу көлөмү (инсайдерлер жана/же аффилиацияланган жактардын Банк алдындағы жыйынды карызынын).
 - Банктын 2016-жыл учун инсайдерлер жана аффилиацияланган жактар менен операциялардын тизмесинен статистикалык ылгап алуу усулу менен тандалып алынган насыяларга жана депозиттерге карата биз төмөнкүлөрдү аныктадык:
 - Банктын 2016-жыл ичинде колдонулган бардык насыя продукттары боюнча жактырылган пайыздык ставка менен Банктын Активдерди жана пассивдерди башкаруу боюнча комитетинин ("АПБК") протоколу (протоколдору) бар. Инсайдерлөргө жана аффилиацияланган жактарга берилген насыялар боюнча пайыздык ставкалар ошол эле насыя продукттары боюнча Банктын инсайдерлер же аффилиацияланган жактар катары эсептөлинбеген кардарларына берилген жана алынган пайыздык ставкаларынан төмөн белгиленген эмес;
 - Банктын 2016-жыл ичинде колдонулган депозиттердин бардык түрлөрү боюнча жактырылган пайыздык ставка менен Банктын Активдерди жана пассивдерди башкаруу боюнча комитетинин ("АПБК") протоколу (протоколдору) бар. Инсайдерлөргө жана аффилиацияланган жактарга депозиттер боюнча төлөп берүүлөр ошол эле депозиттик продукттар боюнча Банктын инсайдерлер же аффилиацияланган жактар катары эсептөлинбеген кардарларына берилген жана алынган пайыздык ставкаларынан төмөн белгиленген эмес.
 - Банктын ички контролунун, кардарлардын төлөмдерүн жана эсептешүүлөрүн жүзөө ашыруу боюнча операцияларынын жана маалыматтык коопсуздугунун (МС) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы койгон ченемдик талаптарга шайкештиги бөлүгүндө:
 - биз Директорлор көнеши бекиткен Банктын үшүштүрүчүлүк түзүмүн жана Директорлор көнеши бекиткен отчёттүк датага карата Банктын өнүгүү стратегиясын алдык. Биз ар бир түзүмдүк белүм боюнча Банктын Башкаруусу/Директорлор көнеши бекиткен жоболордун бар болгонуна ынандык;

2017-жылдын 22-марты.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

**2016-жылдын 31-декабрына карата
финансылык абал тууралуу отчёт
(миң кыргыз сому менен)**

	Эскертуү	2016-жылдын 31-декабры	2015-жылдын 31-декабры
АКТИВДЕР			
Акча каражаттары жана алардын эквиваленттери	6	3,555,113	4,306,258
Финансы мекемелериндеги каражаттар	7	710,396	913,752
Тындырууга чейин кормалып турган инвестициялар	8	802,697	312,065
Кардарларга берилген ссудалар	9,27	5,977,095	5,091,444
Негизги каражаттар жана материалдык эмес активдер	10	495,997	495,182
Башка активдер	11,27	238,937	208,195
АКТИВДЕРДИН БААРЫ	-	11,780,235	11,326,896
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР ЖАНА КАПИТАЛ			
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР			
Финансы мекемелеринин каражаттары	12	819,791	1,607,384
Кардарлардын каражаттары	13,27	8,637,049	8,152,531
Башка зыйым каражаттары	14	1,010,549	352,413
Пайда же чыгаша аркылуу адилеттүү нарк боюнча бааланган финансы милдеттенмелери	-	5,905	6,922
Пайдага учурдагы салык боюнча милдеттенмелер	23	550	-
Кийинкиге калтырылган салык милдеттенмеси	23	6,000	4,020
Башка милдеттенмелер	15	163,229	183,801
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕРДИН БААРЫ	-	10,643,073	10,307,071
КАПИТАЛ			
Уставдык капитал	16	1,080,814	921,310
Кошумча төлөнгөн капитал	-	-	161
Бөлүштүрүлбөгөн пайда	-	56,348	98,354
КАПИТАЛДЫН БААРЫ	-	1,137,162	1,019,825
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕРДИН ЖАНА КАПИТАЛДЫН БААРЫ	-	11,780,235	11,326,896

Банктын Башкаруусунун атынан:

Илебаев Н.Э. мырза
Башкаруу төрагасы

Дженбаева Э.Т. айым

Башкы бухгалтер
2017-жылдын 22-марты.
Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

2017-жылдын 22-марты.
Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

**2016-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН ПАЙДАЛАР ЖАНА ЧЫГАШАЛАР ЖАНА БАШКА ЖЫЙЫНДЫ КИРЕШЕЛЕР ТУУРАЛУУ ОТЧЁТ
(МИҢ КЫРГЫЗ СОМУ МЕНЕН)**

	Эскертүү	2016-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН	2015-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН
Пайыздык кирешелер	17,27	1,194,311	1,175,690
Пайыздык чыгашалар	17,27	(677,976)	(584,351)
ПАЙЫЗДАР ЧЕГЕРИЛИП ТУРГАН АКТИВДЕР БОЮНЧА НАРКСЫЗДАНУУДАН УЛАМ ПАЙДА БОЛГОН РЕЗЕРВДЕРДИ ТҮЗҮҮГЕ ЧЕЙИНКИ ТАЗА ПАЙЫЗДЫК КИРЕШЕ			
Пайыздар чегерилип турган активдер боюнча	17	516,335	591,339
нарксызданууга резервдерди түзүү	18	(77,150)	(84,251)
ТАЗА ПАЙЫЗДЫК КИРЕШЕ		-	439,185
Кызмат көрсөтүүлөр жана комиссиялар боюнча кирешелер	19	273,781	249,071
Кызмат көрсөтүүлөр жана комиссиялар боюнча чыгашалар	19	(32,589)	(28,434)
Чет өлкөлүк валюта менен операциялар боюнча таза пайда	20	165,539	153,136
Башка кирешелер	21	4,279	2,569
ТАЗА ПАЙЫЗДЫК ЭМЕС КИРЕШЕЛЕР		-	411,010
ОПЕРАЦИЯ КИРЕШЕЛЕРИ ОПЕРАЦИЯ ЧЫГЫМДАРЫ		-	850,195
	22	(792,671)	(786,050)
ОПЕРАЦИЯЛЫК ПАЙДА		-	57,524
Башка операциялар боюнча нарксызданууга	18	(5,756)	(1,381)
резервдерди түзүү			
САЛЫК САЛУУГА ЧЕЙИНКИ ПАЙДА		-	51,768
Пайдага салык боюнча чыгашалар	23	(6,530)	(8,755)
ТАЗА ПАЙДА		-	45,238
ЖЫЙЫНДЫ КИРЕШЕНИН БААРЫ		-	45,238
			87,244

Банктын Башкаруусунун атынан:

Илебаев Н.Э. мырза
Башкаруу төрагасы

Дженбаева Э.Т. айым
Башкы бухгалтер

2017-жылдын 22-марты.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

2017-жылдын 22-марты.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

**2016-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН
КАПИТАЛДАГЫ ӨЗГӨРҮҮЛӨР ТУУРАЛУУ ОТЧЁТ
(МИҢ КЫРГЫЗ СОМУ МЕНЕН)**

	Эскертуү	Уставдык капитал	Кошумча төлөнгөн капитал	Бөлүштүрүл- бөгөн пайда	Капитал- дын баары
2015-ЖЫЛДЫН 1-ЯНВАРЫНА КАРАТА	-	781,987	350	197,393	979,730
Кадимки акцияларды чыгаруу	-	808	(808)	-	-
Жыл ичинде жыйынды кирешенин баары	-	-	-	87,244	87,244
Жарыяланган үлүштүк кирешелер	16	-	-	(47,149)	(47,149)
Бөлүштүрүлбөгөн пайданы уставдык капиталга жана кошумча төлөнгөн капиталга которуу	-	138,515	619	(139,134)	-
2015-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНА КАРАТА	-	921,310	161	98,354	1,019,825
Кадимки акцияларды чыгаруу	16	72,573	(161)	-	72,412
Жыл ичинде жыйынды кирешенин баары		-	-	45,238	45,238
Жарыяланган үлүштүк кирешелер		-	-	(313)	(313)
Бөлүштүрүлбөгөн пайданы уставдык капиталга жана кошумча төлөнгөн капиталга которуу	16	86,931	-	(86,931)	-
2016-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНА КАРАТА	-	1,080,814	-	56,348	1,137,162

Банктын Башкаруусунун атынан:

Илебаев Н.Э. мырза

Башкаруу төрагасы

Дженбаева Э.Т. айым

Башкы бухгалтер

2017-жылдын 22-марты.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

2017-жылдын 22-марты.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

**2016-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН
АКЧА КАРАЖАТТАРЫНЫН КЫЙМЫЛЫ ТУУРАЛУУ ОТЧЁТ.
(МИҢ КЫРГЫЗ СОМУ МЕНЕН)**

	Эскертүү	2016-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН	2015-ЖЫЛДЫН 31-ДЕКАБРЫНДА АЯКТАГАН ЖЫЛ ҮЧҮН
ОПЕРАЦИЯЛЫК ИШТЕН АКЧА КАРАЖАТТАРЫНЫН КЫЙМЫЛЫ:			
Алынган пайыздар	-	1,211,013	1,171,673
Төлөнгөн пайыздар	-	(680,325)	(577,283)
Кызмат көрсөтүүлөр боюнча кирешелер жана алынган комиссиялар	-	274,546	248,767
Кызмат көрсөтүүлөр боюнча чыгашалар жана төлөнгөн комиссиялар	-	(32,589)	(28,434)
Чет өлкөлүк валюта менен байланышкан операциялардан түшүүлөр	20	167,412	146,360
Башка алынган кирешелер	-	9,117	455
Төлөнгөн операция чыгымдары	-	(721,782)	(711,787)
Таза операциялык активдерде өзгөрүүлөргө чейинки операция ишинен акча каражаттарынын кыймылы		227,392	249,751
Операциялык активдердеги жана милдеттенмелердеги өзгөрүүлөр:			
Операциялык активдердеги (көбөйүү)/азаю:			
Финансы мекемелериндеги каражаттар	-	200,809	(391,222)
Кардарларга берилген ссудалар	-	(1,222,764)	447,848
Башка активдер	-	21,210	35,880
Операциялык милдеттенмелердеги көбөйүү/(азаю):			
Финансы мекемелериндеги каражаттар	-	(725,199)	26,578
Кардарлардын каражаттары	-	944,435	1,828,408
Пайда же чыгаша аркылуу адилеттүү нарк боюнча бааланган финанссы милдеттенмелери	-	3,593	(54,683)
Башка милдеттенмелер	-	(43,306)	18,548
Пайдага салык төлөгөнгө чейинки операциялык иштен акча каражаттарынын таза агымы	-	(593,830)	2,161,108
Төлөнгөн пайдага салык	-	(4,000)	(12,120)
Операциялык иштен акча каражаттарынын таза агымы	-	(597,830)	2,148,988

Банктын Башкаруусунун атынан:

Илебаев Н.Э. мырза
Башкаруу төрагасы

Дженбаева Э.Т. айым
Башкы бухгалтер

2017-ЖЫЛДЫН 22-МАРТЫ.
Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

2017-ЖЫЛДЫН 22-МАРТЫ.
Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

**2016-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн
акча каражаттарынын кыймылы тууралуу отчёт.
(мин қыргыз сому менен)**

Эскертуу	2016-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн	2015-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн
----------	---	---

**ИНВЕСТИЦИЯЛЫК ИШТЕН АКЧА
КАРАЖАТТАРЫНЫН КЫЙМЫЛЫ:**

Негизги каражаттарды сатып алуу	10	(77,053)	(133,383)
Негизги каражаттарды сатуудан түшүүлөр	-	473	1,070
Тындырууга чейин кармалган инвестицияларды сатып алуу	-	(1,123,189)	(381,468)
Тындырууга чейин кармалган инвестицияларды тындыргандан кийинки түшүүлөр	-	632,557	286,524

Инвестициялык иштен акча каражаттарынын таза агып чыгуусу	-	(567,212)	(227,257)
--	---	-----------	-----------

**ФИНАНСЫ ИШИНЕН АКЧА
КАРАЖАТТАРЫНЫН КЫЙМЫЛЫ:**

Башка зайым каражаттардын түшүүсү	-	775,912	68,387
Башка зайым каражаттарды тындыруу	-	(108,483)	(296,870)
Төлөнгөн үлүштүк кирешелер	-	(478)	(47,030)
Финансы ишинен акча каражаттарынын таза агып келүүсү/(чыгуусу)	-	666,951	(275,513)

Алмашуу курстарында өзгөрүүлөрдүн акча каражаттарына жана алардын эквиваленттерине тийгизген таасири	-	(253,054)	505,211
---	---	-----------	---------

Акча каражаттарындагы жана алардын эквиваленттериндеги таза өзгөрүүлөр	-	(751,145)	2,151,429
---	---	-----------	-----------

АКЧА Каражаттары ЖАНА АЛАРДЫН ЭКВИВАЛЕНТТЕРИ, жыл башына	6	4,306,258	2,154,829
---	----------	------------------	------------------

АКЧА Каражаттары ЖАНА АЛАРДЫН ЭКВИВАЛЕНТТЕРИ, жыл соңуна	6	3,555,113	4,306,258
---	----------	------------------	------------------

Акчалай эмес операциялар: 2016-жылы акционерлер өздөрүнүн алыш-бериш эсептеринен уставдык капиталды көбейтүүнүн эсебине 72,250 мин қом сөм көлемүндө каражат которушкан (16-эскертуу).

Банктын Башкаруусунун атынан:

Илебаев Н.Э. мырза
Башкаруу төрагасы

Дженбаева Э.Т. айым
Башкы бухгалтер

2017-жылдын 22-марта.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

2017-жылдын 22-марта.

Бишкек шаары, Кыргыз Республикасы

